

Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuisto, Seinäjoki ja Kuortane

Perusteltu päätelmä

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä perusteltu johtopäätös, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain nojalla (jäljempänä YVA-laki).

HANKETIEDOT

Hankkeen nimi ja sijainti

Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen
tuulivoimapuisto, Seinäjoki ja Kuortane

Hankkeesta vastaava

Ilmatar Kuortane Oy ja Ilmatar Seinäjoki Oy, Unioninkatu 30, 00100
Helsinki

Konsulttina arviointiselostuksen laatimisessa on toiminut FCG Finnish
Consulting Group Oy

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Etelä-Pohjanmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Ilmatar Kuortane Oy ja Ilmatar Seinäjoki Oy suunnittelevat
tuulivoimapuistoa, joka sijoittuu Kuortaneen kuntaan Napalankallioiden ja
Hietaharjunkankaan alueille sekä Seinäjoen kaupungin Palopättäränmäen
alueelle. Hankealueelle suunnitellaan enintään 26 tuulivoimalan
rakentamista Kuortaneelle ja 16 voimalan rakentamista Seinäjoelle.
Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan 350 metriä.

Hankealueen pinta-ala on noin 9 455 hehtaaria. Tuulivoimapuisto sijoittuu pääsoin yksityisten maanomistajien maille.

Tuulivoimapuistohanke muodostuu hankealueesta ja tarkasteltavasta sähkönsiirrosta. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kahta vaihtoehtoa, joista jälkimmäisessä on kaksi vaihtoehtoista toteutustapaa. Hankkeen käyttöön rakennetaan sähköasema hankealueelle. Sähkönsiirron liityntäpisteeksi on suunniteltu Fingrid Oyj:n Seinäjoen sähköasemaa. Toisena sähkönsiirtovaihtoehtona tarkastellaan liityntää Fingrid Oyj:n Alajärvi-Seinäjoki-voimajohtoon. Sähkönsiirto toteutetaan joko 110 tai 400 kV:n voimajohdoilla.

Arvioidut vaihtoehdot tuulivoimapuistolle

Vaihtoehto 0 (VE0): Hanketta ei toteuteta

Vaihtoehto 1 (VE1): Hankealueelle rakennetaan enintään 42 uutta tuulivoimalaa, joista enintään 26 Kuortaneen Napalankallioiden ja Hietaharjunkankaan alueille ja 16 Seinäjoen Palopättäränmäelle. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä ja yksikköteho 7–10 MW.

Vaihtoehto 2 (VE2): Hankealueelle rakennetaan enintään 25 uutta tuulivoimalaa, joista enintään 16 Seinäjoen Palopättäränmäelle ja yhdeksän Kuortaneen Hietaharjunkankaalle. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 350 m ja yksikköteho 7–10 MW.

Arvioitavat sähkönsiirron vaihtoehdot

Vaihtoehto 1 (SVE1): Uusi sähkönsiirtoreitti Fingrid Oyj:n Seinäjoen sähkönsiirtoasemalle Seinäjoen keskustaajaman eteläpuolitse. Reitin kokonaispituus on noin 45,4 kilometriä, josta noin 36,1 kilometriä sijaitsee hankealueen ulkopuolella. Uusi sähkönsiirtoreitti sijoittuu nykyisen voimajohdon rinnalle yhteensä noin 8,2 kilometrin matkan Seinäjoen Pihlajaniemen eteläpuolella ja Ilmajoen Ahonkylän alueella.

Vaihtoehto 2A (SVE2A): Uusi sähkönsiirtoreitti Kuortaneen Ylikylään, josta liitytään kantaverkkoon Fingrid Oyj:n nykyisen voimajohdon kautta. Reitin kokonaispituus on noin 15,6 kilometriä, josta noin 5,9 kilometriä sijoittuu hankealueen ulkopuolelle.

Vaihtoehto 2B (SVE2B): Uusi sähkönsiirtoreitti Fingrid Oyj:n Seinäjoen sähkönsiirtoasemalla Seinäjoen keskustaajaman pohjoispuolitse. Reitin kokonaispituus on noin 41,9 kilometriä, josta noin 38,9 kilometriä sijoittuu hankealueen ulkopuolelle. Reitti seuraa Fingridin Alajärvi-Seinäjoki 400 kV ja 110 kV johtoja, sekä EPV Alueverkko Oy:n Seinäjoki-Lapua 110 kV johtoa. Noin 30,0 kilometriä reitistä sijoittuu nykyisten voimajohtojen rinnalle.

Vaihtoehto 3 (SVE3): Uusi sähkönsiirtoreitti Kuortaneelle, josta liitytään Fingrid Oyj:n nykyiseen voimajohtoon. Reitin kokonaispituus on noin 19,2 kilometriä, josta noin 8,7 kilometriä sijoittuu hankealueen ulkopuolelle. Reitti sijoittuu Fingridin nykyisten 110 kV ja 400 kV voimajohtojen rinnalle noin 3,5 kilometrin matkan ennen reitin päätepistettä.

ASIAN VIREILLETULO

Hankkeesta vastaava Ilmatar Oy on saattanut hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) vireille toimittamalla ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma) yhteysviranomaiselle 20.5.2022. Arviointiohjelma oli nähtävillä 2.6. -1.7.2022 ja yhteysviranomainen antoi siitä lausuntonsa 4.8.2022.

Hankkeesta vastaava toimitti 23.11.2023 yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (jäljempänä arviointiselostus) sen käsittelyä ja perustellun päätelmän antamista varten.

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy YVA-lain (252/2017) liitteen 1 kohdan 7) e) tuulivoimahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia perusteella.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 7.12.2023 – 2.2.2024. Kuulutus ja arviointiselostus liitteineen julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/napalankalliottuulivoimaYVA. Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Kuortaneen, Seinäjoen, Ilmajoen ja Lapuan kunnille julkaistavaksi niiden verkkosivuilla. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä olosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Ilkka-Pohjalainen-, Viiskunta- ja Epari-lehdissä 5.12. ja 7.12.2023 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa Kuortaneen ja Ilmajoen kunnantaloilla, Seinäjoen ja Lapuan kaupungintaloilla sekä Kuortaneen ja Seinäjoen pääkirjastoissa.

Arviointiselostuksesta järjestettiin yleisötilaisuudet 17.1.2024 klo 18 Kuortaneen urheiluopiston Liikuntahallilla, luentosalissa 2, Opistotie 1, 63100 Kuortane ja 18.1.2023 klo 17 Seinäjoen pääkirjasto Apilan Jaaksi-salissa, Alvar Aallon katu 14, 60100 Seinäjoki sekä Youtube-palvelun

kautta. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi Kuortaneen yleisötilaisuudessa oli läsnä 22 henkilöä ja mukana etäyhteydellä noin 50 kuulijaa. Seinäjoen yleisötilaisuudessa oli läsnä n. 50 henkilöä ja etäyhteydellä 26 kuulijaa. Yleisötilaisuudessa esiin nousseita asioita olivat mm. infraääni ja sen vaikutus ihmiseen, tuulivoimaloiden ja sähkönsiirtolinjojen vaihtoehdot, luonnonympäristön ja maiseman pirstaloituminen ja muuttuminen teollisuusalueeksi, suunniteltujen vaihtoehtojen yhteensopivuus maakuntakaavan kanssa, etäisyydet asuin- ja lomarakennuksiin, rakennettavan tiestön linjanvedot, yhteissuunnittelu alueen muiden hankkeiden kanssa sähkönsiirtolinjojen osalta, sähkönsiirtolinjojen alle jäävän alueen lunastus, asukaskyselyn laatu ja kuntalaisten palautteen huomioiminen, hankkeen vaikutus alueella pesiviin petolintuihin, konsultin riippumattomuus, perinnemaisemat ja kulttuuriperintökohteet alueella, tuulimyllyjen koko ja paikat, maakaapelointi vaihtoehtona, luontoselvitysten laatu, hankkeen vaikutus alueen virkistys- ja metsästyskäyttöön, kiinteistöjen arvonmuutokset, tuulimyllyjen vaikutukset Kuorasjärven vapaa-ajan asutukseen, vaihtoehtojen puute sekä hankkeen alhainen sosiaalinen hyväksyttävyys Seinäjoen alueella sekä puutteelliset pohjavesiselvitykset.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA ANNETUT LAUSUNNOT, ASiantuntijakommentit JA MIELIPITEET

Yhteysviranomaisen pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle yhteensä 27 lausuntoa ja asiantuntijakommenttia sekä 52 mielipidettä, joissa useissa oli useampia allekirjoittajia. Mielipiteissä oli yksi hanketta vastustava adressi, joissa allekirjoittajien määrä oli 231.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.ymparisto.fi/napalankalliottuulivoimaYVA. Verkkosivuilla julkaistuista lausunnoista ja mielipiteistä on poistettu henkilötiedoiksi katsotut tiedot.

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuolto pitää valitettavana, että hankevaihtoehtojen välillä ei ole eroa Seinäjoen alueelle suunniteltujen voimaloiden määrässä tai sijainnissa.

Kuorasjärven pohjoispään alueella on varsin runsaasti vapaa-ajan asutusta. Tuulivoima-alue sijoittuu alueen luoteis-, pohjois- ja koillispuolelle ja alle 4 kilometrin säteellä alueesta on kymmenkunta voimalaa. Alueelle kohdistuu mahdollista koettua meluhaittaa usealta suunnalta, jopa lähes

180 asteen sektorilla. Suuri osa alueen vapaa-ajan asutuksesta on vanhempaa, vakituista asutusta huonommin äänieristettyä rakennuskantaa, mikä saattaa olla riskitekijä koetun sisämeluhaitan suhteen. Aamu- tai ilta-aikaan luoteen tai koillisen suunnasta tuleva välkehaitta on sitä todennäköisempi, mitä korkeampia voimaloita rakennetaan. Ääni- ja varjostus/välkevaikutusten yhtäaikainen ilmeneminen samalla alueella voivat korostaa ihmisten kokemia yksittäisen tekijän kielteisiä vaikutuksia.

Muilla tuulivoima-alueen reunamilla asutusta on myös jonkin verran 4 kilometrin säteellä, mutta näillä alueilla voimalat sijoittuvat kapeammalle sektorille, joten meluhaitalle altistuminen lienee ajallisesti vähäisempää.

Palopättäränmäen alueelle sijoitettavien tuulivoimaloiden määrää tulisi rajoittaa siten, että terveyshaittaa aiheuttava meluhaitan riskiä ei syntyisi erityisesti Kuorasjärven pohjoispään alueelle.

Seinäjoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Palopättäränmäen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen suurin heikkous Seinäjoen näkökulmasta on todellisten vaihtoehtojen puute. YVA-ohjelmavaiheesta selostusvaiheeseen muuttuneet tuulivoimaloiden sijainnit ovat heikennys, koska YVA-selostuksen VE1 ja VE2 ovat Seinäjoen puolella samanlaiset.

Tuulivoimaloiden näkemä- ja maisemavaikutukset ovat erittäin merkittäviä, ulottuen laajalle alueelle ja vaikuttaen merkittävästi loma-asutusalueisiin ja erämaisiin järviolueisiin.

Seinäjoen puolella suunnittelualueella ja sen läheisyydessä herkkimmät häiriintyvät alueet ovat Kurjennevilla lintujen lisääntymiskosteikot ja niiden yhteys Hirvijärvelle sekä Kouran asutus ja Kuorasjärven loma-asutus. YVA-selostuksessa lähimmät voimalat ovat lähempänä asutusta ja peittävät aiempaa laajemmin Kurjennevan aluetta YVA-ohjelmaan verrattuna. Selostusvaiheessa osan voimaloiden etäisyys lähimpään loma-asutukseen on lyhentynyt ohjelmavaiheesta.

Niin vakituinen asutus kuin loma-asutuskin ovat vastustaneet hanketta aktiivisesti. Seinäjoen ympäristönsuojeluviranomaisen saaman palautteen mukaan YVA-ohjelma- ja selostusvaiheen kuulemiset eivät ole tavoittaneet kaikkia asianosaisia.

Ympäristönsuojeluviranomainen pitää hyvänä, että selostuksessa on esitetty vertailua 350, 300 ja 250 metristen voimaloiden maisema-, melu- ja välkevaikutuksista. Vaikka melumallinnuksessa melutasot jäivät sallittujen rajojen alle, korkeimpien voimaloiden todellisia meluvaikutuksia ei voida varmuudella todentaa.

Seinäjoen ympäristönsuojeluviranomainen kannattaa selvitysten perusteella matalampien voimaloiden rakentamista ja voimaloiden määrän

rajoittamista perustuen päiväpetolintujen törmäysmallinnuksen tuloksiin. Mallinnuksen mukaan pienemmät voimalat vähentävät lintujen törmäysriskiä niin paljon, että Kuortaneelle, jossa myös hankealue on isompi, voisi olla mahdollista toteuttaa enemmän voimaloita, mikä pienentäisi painetta toteuttaa kaikki Seinäjoelle suunnitellut voimalat.

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan selostuksessa ei tuoda riittävän hyvin esille kalasääsken suojeltuja pesiä hankealueen vaikutusalueella.

Rakentamisessa tulisi huomioida paikallisten kiviainesten käyttö, ja ylijäämämassojen käsittelyyn on kiinnitettävä erityistä huomiota. Mahdollisten läjitysalueiden perustamiselle on haettava ympäristöluvut massamäärän vaatimalta viranomaiselta.

Sähkönsiirtovaihtoehdoista ainoat hyväksyttävät ovat Kuortanetta kohti suuntaavat vaihtoehdot.

Alueille, jotka valmisteilla olleessa maakuntakaavassa on pidetty tärkeinä viheryhteysalueina, ei maakuntakaavassa ole mahdollistettu selvityksien mukaan tätä hanketta vastaavasti voimalapaikkoja.

Seinäjoen ympäristönsuojeluviranomainen vastustaa hanketta nykyisellään ja esittää huolensa voimaloiden korkeudesta, ympäristövaikutuksista ja hankkeen mittasuhteista suhteessa alueen luontoarvoihin ja maisemaan. Ympäristöviranomainen huomauttaa myös, että kyseinen hanke ei ole ainoa Seinäjoen ympäristöön suunniteltu tuulivoimahanke.

Vaikka uusiutuvan energian käyttöä tulisi lisätä, hankkeen tulee kuitenkin toteutua siten, ettei se heikennä muita ympäristö- ja maisema-arvoja. Lisäksi hankkeen toteuttaminen voi olla haasteellista ottaen huomioon alueen sähkönsiirtokapasiteetin ja sen pullonkaulat.

Seinäjoen kaupunki, kaupunginhallitus

Esitetty 350 metrin korkeus on huomattavasti korkeampi kuin käytössä olevat voimalat. 350 metrin korkeilla voimaloilla on merkittäviä maisemavaikutuksia, erityisesti avoimilla alueilla. Kaupunki suosittelee jatkosuunnittelussa tarkastelemaan voimaloiden korkeutta uudelleen ja harkitsemaan 300 metrin tai matalampien voimaloiden käyttöä.

YVA-selostuksessa esitetyt melumallinnukset osoittavat, että melutasot pysyvät sallituissa rajoissa kaikissa asuin- ja lomarakennuksissa, mutta todellisia vaikutuksia korkeimpien voimaloiden osalta ei voida varmistaa. Varjostusmallinnusten perusteella välkevaikutukset eivät ylitä suositeltuja raja-arvoja.

Lähialueen asukkaat vastustavat voimakkaasti hanketta, erityisesti loma-asutusalueiden ja herkkien luontoalueiden läheisyydessä. Kaupunki

12.4.2024

korostaa tarvetta arvioida voimaloiden sijoittelua uudelleen huomioiden lähialueen asutus ja vapaa-ajan käyttö.

Sähkönsiirron osalta kaupunki näkee ongelmalliseksi vaihtoehdot, jotka kulkevat herkkien alueiden läpi tai voivat vaikuttaa negatiivisesti maatalouteen ja yritystoimintaan. Suositeltavina vaihtoehtoina pidetään lyhyempiä ja vähemmän haitallisia reittejä.

Seinäjoen kaupunkiympäristölautakunta on päättänyt 8.11.2023 rajata Kurjennevalle perustettavan lintukosteikon alue pois Ilmatar Seinäjoki Oy:n kanssa solmittavasta vuokrasopimusalueesta, mikä tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Täten Kurjennevan pohjoisosissa oleva tuulivoimala numero 14 toteuttaminen ei ole mahdollista.

Vaikka maakuntakaavaehdotuksessa on osoitettu alue tuulivoimarakentamiselle, kaupunki korostaa tarvetta tarkastella mahdollista poikkeamista maakuntakaavan mukaisesta alueesta ja arvioida hankkeen soveltuvuutta alueelle.

Kaupunki painottaa tarvetta vähentää hankkeen mahdollisia haittoja ja huomioida lähialueen asukkaiden mielipiteet jatkosuunnittelussa

Seinäjoen museot

Selvityksissä ei ole huomioitu laeilla, asetuksella ja sopimuksin suojeltuja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Tiedot näistä kohteista tulee täydentää aineistoon. Museo ei ole yhtä mieltä selvitysaineiston tiedosta, jonka mukaan paikallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ja arvokkaita pihapiirejä tai tärkeitä rakennuskokonaisuuksia ei sijoittuisi seitsemän kilometrin etäisyydelle hankealueesta.

Sähkönsiirtoreittien osalta museo ei ole yhtä mieltä selvitysaineiston tiedosta, jonka mukaan paikallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ja arvokkaita pihapiirejä tai tärkeitä rakennuskokonaisuuksia ei sijoittuisi sähkönsiirtoreittien läheisyyteen.

Tuulivoimaloiden yhteisvaikutuksien osalta museo toteaa, että hankealueen ympäristössä on toteutettu ja suunnitteilla useita voimaloita, joista syntyy alueelle väistämättä maisemallisia yhteisvaikutuksia. Sähkönsiirron osalta museo toteaa, että yhteisvaikutuksia syntyy hankealueella useista jo olemassa olevista voimajohtoreiteistä. Lisäksi alueelle on suunnitteilla useita lisähankkeita varsinkin Seinäjoen sähköaseman ympäristössä, joka on valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.

Seinäjoen museoiden arvion mukaan tuulivoimahanke on YVA-selostuksessa kuvattu selkeästi ja siitä on esitetty edellä todettuja puutteita lukuun ottamatta riittävät tiedot. Hankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu ja esitetty YVA-selostuksessa kattavasti maisemien ja rakennetun kulttuuriympäristön osalta. Vaihtoehto VE 2 on näiden osalta parempi.

Museo esittää kuitenkin, että hankkeen YVA-selostuksessa esiin nousseisiin negatiivisiin vaikutuksiin pyritään löytämään lisää lieventäviä keinoja ja arvioidaan niiden perusteella hankkeen toteuttamismahdollisuuksia. Sama koskee myös sähkönsiirron vaihtoehtoja.

Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos

Tuulivoimaloiden aiheuttama riski jääheitteille tulee ottaa huomioon toimittaessa talviolosuhteissa lähellä tuulivoimaloita. Jääheitteiden muodostamat riskit tulee arvioida ja esittää voimalaitosten rakennuslupia käsiteltäessä voimalaitoskohtaisesti tarkastellen ja niiden lähiympäristö huomioiden. Liikenneviraston ohjeen 8–2021 mukaisesti toimittaessa suojaetäisyys liikenneväylistä olisi noin 300 metriä.

YVA-selostuksessa on viitattu jääheitteen osumisen todennäköisyydestä tehtyyn laskentaan. Todennäköisyydestä annettuihin tietoihin on syytä suhtautua varauksellisesti, ellei laskennan kelpoisuutta ja soveltuvuutta tarkastelun kohdealueelle tarkisteta.

Niissä voimalaitoksissa, joissa jääheitteiden todennäköisellä vaara-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä asioidaan tai liikutaan toistuvasti, tulee jääheiteriski poistaa tai sitä pienentää riittävästi tarkoituksenmukaisin toimenpitein onnettomuuden estämiseksi.

Mikäli tuulivoimalaitoksen nasellissa syttyy tulipalo, jota voimalaitokseen asennetut kiinteät turvajärjestelmät eivät kykene sammuttamaan, ei voimalaitoksen paloa ole mahdollista sammuttaa tai palavaa voimalaitosta lähestyä. Ympäröivän maaston ollessa hyvin kuivaa, voi maastopalo levitä olosuhteet huomioiden voimakkaasti. Maastopalon leviämistä on tehokkainta rajoittaa luonnollisin maastoestein.

Osa tuulivoimalaitoksista on esitetty sijoitettavaksi nykyisin vielä tuotantokäytössä oleville, mutta mahdollisesti käyttöään loppuvaiheen turvetuotantoalueille. Mikäli turvetuotanto jatkuisi tuulivoimalaitoksien rakentamiseen saakka, tulee maastopaloriskin hallitsemiseen kiinnittää erityistä huomioita. Tuulivoiman ja meneillään olevan turvetuotannon soveltuminen yhteen on turvallisuuden näkökulmasta kyseenalaista.

Syttymisriskin pienentämiseksi voimalaitosten olennaiset sähköiset komponentit tulisi varustaa automaattisin sammutusjärjestelmin. Pelastusviranomaisen esittää, että automaattiset sammutusjärjestelmät edellytetään alueen kaikilta voimalaitoksilta. Pelastuslaitos arvioi mekaanisten heitteiden aiheuttamat riskit alue, sen toiminnot ja liikkuva ihmismäärä huomioiden vähäisiksi.

Syttyneen tulipalon leviämisriskin pienentämiseksi ja ulkoapäin voimalaitokseen leviävän palon estämiseksi tulee tuulivoimaloiden

12.4.2024

ympäristöstä poistaa palamiskelpoinen maa-aines noin 25 metrin etäisyydeltä.

Etelä-Pohjanmaan liitto

Etelä-Pohjanmaan liiton mukaan arviointiselostuksessa olisi tullut säilyttää Seinäjoen alueella vähintään kaksi erilaista tarkasteluvaihtoehtoa.

Liitto pitää myönteisenä sitä, että hankkeessa on vertailtu suunniteltujen tuulivoimaloiden (korkeus 350 m) ja matalampien voimaloiden (250 m ja 300 m) vaikutusten eroja.

Sähkönsiirtolinjojen suunnittelussa tulee huomioida vaikutukset kulttuuriympäristöön, maisemaan ja luonnonsuojelualueisiin. Liitto korostaa maakaapeloinnin tutkimisen tärkeyttä.

Hankevaihtoehto VE1 ei ole maakuntakaavan mukainen ja aiheuttaa suuria tai erittäin suuria vaikutuksia. Hankevaihtoehto VE2:n vaikutukset ovat merkittävät, ja liitto esittää suunnittelun jatkamista pienemmällä voimalamäärällä tai matalammilla voimaloilla.

Liitto esittää, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulisi ottaa huomioon mahdolliset muutokset Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n kaavaehdotuksessa.

Fingrid Oyj

Fingrid toteaa, ettei ota lausunnossa kantaa sähkötekniisiin asioihin vaan niitä edistetään Fingridin ja hankkeesta vastaavan muun yhteistyön kautta. Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.

Ilmajoen kunnanhallitus

Voimanjohtolinjauksen suunnittelu Ahonkylän ja Kyrkösjärven väliselle alueelle rajoittaa merkittävästi alueen suunnittelua ja maankäyttöä eikä ole Ilmajoen kunnan tai kuntalaisten etujen mukaista. Alueen virkistys- ja luontoarvojen johdosta Kyrkösjärven alueelle ei tule sijoittaa voimajohtolinjauksia.

Voimajohtojen sijoittelussa peltoalueille tulee käyttää haruksettomia pylväitä, peltoalueiden haittavaikutusten vähentämiseksi. Kunta edellyttää kaavamääräyksiin ja selostuksiin täsmennyksiä siten, että energiahankkeita toteuttavat kunnat vaatisivat hankesopimuksessaan sopimista myös niiden kuntien osalta, joiden alueille mahdollinen hankkeesta aiheutuva voimajohto sijoittuu. Lisäksi Ilmajoen kunta kehottaa huomioimaan tuulivoima-alueiden kaavoituksessa riittävän, vähintään kolmen kilometrin suojaetäisyyden vakituiseen asumiseen.

Ilmajoen kunta vastustaa aktiivisesti sähkönsiirron reittivaihtoehdon SVE1 suunnittelua, joka edellä mainituin perustein on Ilmajoen kunnan

elinvoiman kannalta erittäin ongelmallinen. Ilmajoen kunta ei ole maapolitiikassaan varautunut tuulienergia tuomiin voimajohtohankkeisiin, jolloin sen omat toiminnot joutuvat ristiriitaan kokonaiskehityksessä, mikäli muiden kuntien alueilla tehtävät hankkeet aiheuttavat Ilmajoen kuntaa rajoittavia toimintoja.

Kunnan näkemyksen mukaan oleellisia ovat vaihtoehdot, jossa voidaan hyödyntää olemassa olevia reittejä, pienentäen haittavaikutuksia maankäyttöön kuten asumiseen ja maatalouden elinkeinonharjoittamiseen, virkistystoimintaan ja luontoon.

Uusia energiaratkaisuja ja sähkönsiirtoa voidaan toteuttaa myös kestävän kehityksen mukaisesti muiden toimintojen häiriintymättä ja olemassa olevia linjoja ja huoltoreittejä hyödyntäen. On tärkeää, että tuulivoiman ja siihen liittyvän sähkönsiirron sijoittelu tehdään yhteistyössä kuntien kanssa ja niiden tavoitteet ja kuntalaisten tarpeet huomioiden.

Ilmatieteen laitos

Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa arviointiselostukseen, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Ilmatieteen laitos huomauttaa kuitenkin, että alueelle on suunnitteilla merkittävä määrä tuulivoimaa ja Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuisto tulee aiheuttamaan merkittävää häiriökaikua säätutkamittauksiin ja vaikuttamaan sitä kautta mahdollisesti alueen sääpalveluihin.

Kuortaneen kunnanhallitus

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on huolellisesti ja eri näkökulmia huomioon ottaen tehty. Kuortaneen kunnalla ei ole arviointiselostukseen huomautettavaa.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Tuulivoimalat muodostavat korkeina rakenteina lentoesteitä. Siitä, missä tapauksissa esteelle tulee hakea lentoestelupaa, on säädetty ilmailulain 158 §:ssä.

Ilmailulaki on muuttunut 1.10.2023 lentoesteiden osalta siten, että lentoestelupahakemukseen ei enää tarvitse liittää ilmaliikennepalvelujen tarjoajan lausuntoa aiotusta lentoesteestä. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom pyytää lausunnot lupahakemuksen saatuaan.

Luonnonvarakeskus (Luke)

Hankealueella voi esiintyä kaikkia neljää suurpetoa ja metsäpeuraa. Tehtyjen selvitysten mukaan hankealueella on merkitystä karhun elinympäristönä ja alueelta on paikannettu talvehtimispesiä. Metsäpeuran elinoloja vastaavissa olosuhteissa tehdyissä porotutkimuksissa on

tuulivoimalla havaittu negatiivinen vaikutus erityisesti porojen lisääntymisaikana, jolloin rakennusaikaisen ja operatiivisen vaiheen vaikutus saattoi ulottua useiden kilometrien päähän. Metsäkanalintujen osalta tuulivoimaloiden vaikutus ei välttämättä ulotu vain rakentamisen ajalle ja alueelle. Noin 400 m etäisyys voimaloiden ja soidinten välissä on olemassa olevan kirjallisuuden perusteella riittämätön.

Selostuksessa hankkeen vaikutukset riistaeläimille arvioidaan pääasiassa vähäisiksi. Lisäksi arvioidaan lajien sopeutuvan tuulivoimaan rakennusvaiheen jälkeen. Luken näkemyksen mukaan selostuksessa ei esitetä riittäviä perusteita tehtyjen johtopäätösten tueksi. Vaikutusten osalta johtopäätökset sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä. Tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. Vaikutusten mitta saattaakin siten poiketa tästä selostuksessa annetusta arviosta, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

Metsähallitus

Metsähallituksen hallinnoimat alueet suunnitellun tuulivoimapuiston ja eri sähkönsiirtovaihtoehtojen läheisyydessä sijoittuvat pääasiassa hankealueen läheisyydessä oleville Natura-alueille ja niiden ympäristöön, mutta myös mm. Kaulalamminnevan SSTE-kohteelle. Tuulivoimahankkeen lähelle sijoittuu kaksi Natura-aluetta: Peränevanholma (FI800087, SAC) lähimmillään noin 200 m ja Larvanneva (FI800027, SAC/SPA) noin 1 km etäisyydellä hankealueesta. Lisäksi sähkönsiirtovaihtoehto VE2 kulkee Paukannevan Natura-alueen (FI0800035, SAC) lävitse. Metsähallituksen kiinteistöistä Peränevanholman metsäalue on perustettu vanhojen metsien suojelualueeksi asetuksella VNa 1115/1993. Muita Metsähallituksen kiinteistöjä ei ole vielä perustettu luonnonsuojelualueiksi, koska maakunnallista säädösvalmistelua luonnonsuojelualueiden perustamiseksi valtion maa-alueille ei ole Etelä-Pohjanmaan osalta vielä tehty. Säädösvalmistelun toteutumisen ajankohta ei ole tiedossa.

Metsähallitus pitää tuulivoimahankkeen vaihtoehtoa VE1 toteuttamiskelvottomana uhanalaisten petolintujen suojelemiseksi. Lisäksi useat arvokkaat luontokohteet sijoittuvat VE1 vaihtoehdon läheisyyteen, vaikka niille ei suoraan ohjata rakentamista. Metsähallitus katsoo, että hankealueen pienentäminen voisi vähentää hankkeen potentiaalisia luontovaikutuksia. Myös vaihtoehdossa VE2 törmäysriskit voivat nousta merkittäviksi, ja sijoittelusuunnitelmaa tulee tarkentaa jatkosuunnittelussa. Sähkönsiirtovaihtoehto SVE2B vaikuttaa Paukannevan Natura-alueeseen, ja uusien linjojen rakentamista tulisi välttää mahdollisilla tulevilla luonnonsuojelualueilla. Etelä-Pohjanmaan nykyisessä maakuntakaavassa tuulivoimaloiden aluetta ei ole esitetty, mutta maakuntakaavaehdotuksessa 2050 tuulivoiman kehittämistä harkitaan eteläpuolella seututien 697

varrella. Metsähallitus painottaa maakuntakaavan huomioimista hankkeen jatkosuunnittelussa, erityisesti petolintuihin liittyen.

Puolustusvoimat

Pääesikunnan hyväksyttävyyslausunnon perusteella arvioidaan vain tuulivoimaloiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. YVA-hankkeen laajuudesta poiketen Pääesikunnan hyväksyttävyyslausunnossa ei oteta kantaa sähkönsiirron vaikutuksiin. YVA-ohjelmavaiheen jälkeen hankkeen sähkönsiirron reittivaihtoehtoihin on tehty muutoksia, joiden vuoksi Puolustusvoimat katsoo, että hankkeen YVA-menettelyssä tulisi käsitellä myös sähkönsiirron vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan.

YVA-selostuksen mukaan sähkönsiirtoreitti SVE1 sijoittuu Puolustusvoimien alueen läheisyyteen. Puolustusvoimat kuitenkin tarkentaa, että YVA-selostuksen kuvan 14.3 perusteella sähkönsiirtovaihtoehto SVE1 kulkisi Ilmajoen kunnan alueella Puolustusvoimien käytössä olevan alueen läpi noin 700–800 metrin matkalta.

Voimalinjan tai johtaukean sijoittaminen Puolustusvoimien alueille rajoittaisi Puolustusvoimien toiminta- ja kehittämismahdollisuuksia. Puolustusvoimat toteaa näkemyksensä, ettei sähkönsiirtovaihtoehto SVE1 ole toteutuskelpoinen niiltä osin kuin johtaukea sijoittuu Puolustusvoimien käytössä oleville alueille.

Puolustusvoimat huomauttaa, että Puolustusvoimat ei ole teettänyt hankkeesta tutkaselvitystä VTT:llä. Mikäli Puolustusvoimat (Pääesikunta) on lausunnossaan hankkeen hyväksyttävyydestä arvioinut tarkemman tutkaselvityksen olevan tarpeellinen, tutkavaikutusten selvittämisestä vastaa tuulivoimatoimija tai kaavoittaja.

Suomen Erillisverkot Oy toteaa, että hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen ei katsonut tarpeelliseksi antaa lausuntoa.

Väylävirasto

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkkein, on oltava ELY-keskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Työskenneltäessä ja liikuttaessa rata-alueella ja myös radan suoja-alueella on tarkistettava aina ratatyöluvan tarve. Rautatiealueella ja myös radan suoja-alueella työskenneltäessä ja liikuttaessa on noudatettava

Väyläviraston ohjetta Radanpidon turvallisuusohjeet (Väyläviraston ohjeita 40/2022), ohjetta Valtion rataverkon haltijan osaamis- ja pätevyysvaatimukset (Väyläviraston ohjeita 21/2022) sekä tarvittaessa Sähkörataohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Työn tarvitsemista rautatieliikenteen liikennekatkoista on sovittava erikseen Fintraffic Raide Oy:n liikennesuunnittelun kanssa.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasainen ohje on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo>).

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, alueidenkäyttö- ja pohjavesiyksikkö

Kokonaissuunnittelualueen läheisyydessä sijaitsee poikkeuksellisen paljon arvokkaita maisema-alueita ja kulttuuriympäristöjä. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Kuortaneenjärven kulttuurimaisema, on noin 1,5 km päässä itäpuolella. Lisäksi alueen läheisyydessä on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, kuten Kuortaneen pohjalaistalot, Kuortaneen kirkko ja kirkonseutu sekä Ruonan kylä ja Haapaniemen pappila.

Maisemavaikutukset kohdistuvat erityisesti Kuortaneen puolelle, missä tuulivoimalat näkyvät laajasti ja dominoivasti eri kohteiden läheisyydessä. Vaikutukset ovat merkittäviä ja vaihtelevat eri alueiden välillä, mutta yhteistä on se, että maisemaan kohdistuvat muutokset ovat suuria ja vaikuttavat kohteiden arvoon.

Hankkeen jatkosuunnittelussa on otettava huomioon nämä kielteiset vaikutukset ja pyrittävä lieventämään niitä vähentämällä tuulivoimaloiden määrää erityisesti Kuortaneen puolella.

YVA-selostuksessa on riittävät ja oikeat tiedot hankealueen ja voimajohtoreittivaihtoehtojen lähetyville sijoittuvista pohjavesialueista. Hankkeen vaikutusta pohjavesiin, maaperään ja kallioperään on arvioitu riittävän laajasti. Selostuksessa on myös esitetty vaihtoehtoja haittojen vähentämiseen voimajohdon pylväiden sijoittelulla. Selostuksesta ei kuitenkaan käy ilmi, että Ylikylän vesiosuuskunnalla on Kylmäkonton pohjavesialueella olevan vedenottamon lisäksi toinen vedenotto noin 1,5 km pohjavesialueesta länteen.

Eri hanke- ja sähkönsiirtovaihtoehtojen välillä ei ole merkittäviä eroja pohjavesiin kohdistuvissa vaikutuksissa. Sähkönsiirtoreittivaihtoehto SVE3 kulkee kuitenkin huomattavasti lähempää pohjavesialuetta kuin muut reittivaihtoehdot. Valitusta vaihtoehdosta riippumatta jatkosuunnittelussa tulee huomioida talousvesikaivot sekä vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoitetut luonnontilaiset lähdekohteet. Näistä ei ole saatavilla paikkatietoaineistoa, joten kohteet tulee kartoittaa maastossa tai selvittää muulla tavoin.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus,
liikennevastuualue

Liikenteellisten vaikutusten arviointi vaikuttaa pääosin riittävältä. Hankealueen lähistön maantiet ja niiden liikennemäärät hankkeen aiheuttamine lisäyksineen, erikoiskuljetusreitit ja sähkönsiirron kanssa risteävät maantiet on esitetty kattavasti. Yksikkö huomauttaa kuitenkin, että hankkeessa suunnitellaan kokonaiskorkeudeltaan jopa 350 metrin voimaloiden rakentamista, joiden roottorin halkaisija on 250 metriä, ja siiven pituus oletettavasti 125 metriä. Näin pitkiä siipikuljetuksia ei ole maantieverkolla vielä suoritettu, joten kuljetusreittejä olisi ollut hyvä selvittää tarkemmin (esimerkiksi liittymiin kohdistuvia muutostarpeita ja niiden vaatimaa tilaa). Siipikuljetusten pyyhkäisyalat huomioivalla tarkastelulla olisi todennäköisesti löytynyt kohteita, joiden muokkaaminen hyvin pitkille kuljetuksille mahdolliseksi ei olisi esimerkiksi taloudellisesti järkevää.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksella on käynnissä suunnitteluhankkeita, joita ei ole selostuksessa mainittu, ja joilla saattaa olla vaikutusta erikoiskuljetuksiin tai sähkönsiirtoon. Nämä tulee huomioida etenkin sähkönsiirtovaihtoehdon SVE1 suunnittelussa. Ylipäätänsä sähkönsiirron suunnittelussa tulisi suosia mahdollisimman lyhyitä vaihtoehtoja ja nykyisten yhteyksien hyödyntämistä, sillä uudet sähkönsiirtolinjat saattavat haitata maantieverkon kehittämistä, erityisesti merkittävien sähköasemien lähistöllä.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus,
luonnonsuojeluyksikkö

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä esitetyt hankevaihtoehdot VE1 ja VE2 eivät ole toteutettavissa erityisesti suuriin petolintuihin kohdistuvien vaikutusten vuoksi. Vaikutukset eri hankevaihtoehdoissa on arvioitu merkittäviksi, vaikka mallinnuksen laskennassa on käytetty vaikutuksia aliarvioivia lukuarvoja. Erityisesti hankealueen itäinen osa toteutuessaan aiheuttaisi merkittävän törmäysriskin erityisesti uhanalaiseksi luokitellulle petolintulajistolle. Hirvijärven-Varpulan tekojärvien ja Kuorasjärven väliselle alueelle sijoittuvat voimalat olisivat myös riski alueen päiväpetolinnuille.

Petolintuselvityksessä esitetyn tutka-/kameralaitteiston käytöstä ei ole kokemuksia metsäisillä hankealueilla. Puusto, maaston muodot ja voimalat itsessään aiheuttavat katvealueita, joten menetelmän toimivuudesta ei ole varmuutta. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti menetelmää ei voi hyväksyä vaikutuksia lieventäväksi toimenpiteeksi. Merkittävien törmäysvaikutusten osalta ainoa varma lievennyskeino on tuulivoimaloiden poistaminen tai niiden siirtäminen kauemmas reviirin keskeisiltä osilta. Petolintuselvityksessä etsittiin toteuttamiskelpoista hankevaihtoehtoa poistamalla Peränevan reviirin petolinnuille törmäysmallinnuksen mukaan

haitallisimpia tuulivoimaloita yksi kerrallaan aloittaen haitallisimmasta ja edeten järjestyksessä kohti vähiten haitallista, kunnes mallinnuksen laskennallinen vuosittaisten törmäysten määrä jäi alle merkittävän vaikutuksen raja-arvon. Luonnonsuojeluyksikkö huomauttaa, että myös tässä vaiheessa on käytetty väärää merkittävän vaikutuksen raja-arvoa, joten tarkastelu ei ole asianmukainen. Ottaen huomioon yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa, olisi vaikutusten raja-arvona tässä hankkeessa tullut käyttää 0,03 yksilöä yhtä paria kohden vuodessa.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristönsuojeluyksikkö

YVA-selostuksessa esitetyt välke- ja melumallinnukset poikkeavat Ruotsin tuulivoimarakentamisen suunnitteluohjeista. Välkemallinnuksessa käytetty voimaloiden lapaprofiili ja laskentatapa eroavat suosituksista, mikä voi johtaa välkevaikutuksen aliarviointiin joissakin reseptoripisteissä. Melumallinnus on puolestaan tehty napakorkeudella 225 metriä ja turbiinityypillä, jonka roottorin halkaisija on 172 metriä, vaikka hankeilmoituksen mukaisen voimalan ilmoitettu halkaisija on suurempi. Tämä saattaa vääristää melun arviointia.

Tuulivoimaloiden rakentamisen yhteydessä poistetaan runsaasti maa-aineksia, mutta arviointiselostuksessa ei ole tarkasteltu poistamisen ympäristövaikutuksia, maa-ainesten hyödyntämismahdollisuuksia tai mahdollisen maankaatopaikan ympäristövaikutuksia. Poistettu maa-aines tulee ensisijaisesti ohjata hyötykäyttöön. Maa-ainesten läjittäminen voi edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista lupaa.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, vesistöyksikkö

Arviot vaikutuksista pintavesiin ovat pääosin oikean suuntaisia. Vaikutukset ojituksen osalta eivät rajoitu vain rakentamisaikaan, vaan alueella mahdollisesti tehtävien ojitusten vaikutukset pintavesiin jatkuvat vuosikymmeniä, erityisesti turvemaiden alueilla.

Kuvan 10.4 karttaselitteessä on virheellisesti ilmoitettu aineiston olevan happamat sulfaattimaat 1:250 000 esiintymisen todennäköisyys. Kuvasta 10.7 voidaan havaita, että osia hankealueesta sijoittuu alueilla, joilla happamien sulfaattimaiden todennäköisyys on pieni tai hyvin pieni, eikä ainoastaan alueille, joilla happamien sulfaattimaiden todennäköisyys on hyvin pieni kuten YVA-selostuksen kartasta 10.4 tai kappaleen 10.7 tekstistä voisi päätellä. Mustaliuskeen mahdollinen esiintyminen tulee myös huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

YVA-selostuksen kappaleessa 10.8 käsitellään haittojen vähentämiskeinoja ainoastaan maa- ja kallioperän sekä pohjavesien näkökulmasta, mutta ei lainkaan, miten vaikutuksia pintavesiin voitaisiin vähentää.

Tietyöt samoin kuin muut kaivutyöt ja rakenteisiin liittyvät kaivu- ja kuivatustyöt saattavat aiheuttaa eroosiota sekä hydrologisia muutoksia ja pohjavesien laskua. Nämä voivat vaikuttaa uomissa virtaavan veden määriin. Pohjaveden lasku turvemailla lisää myös turpeen hajoamista, mistä puolestaan seuraa ravinteiden ja orgaanisen aineksen huuhtoutumista valumavesiin. Kiintoaine- ja ravinnepäästöjen minimoimiseksi kaivutyöt tulee toteuttaa siten, että vältetään korkeimman valunnan ajankohtia.

Virtavesiuomien (vesimuodostumat ja muut uomat) läheisyyteen ja ylityksiin liittyvä rakentaminen sisältää riskin kuormituksen lisääntymisestä mm. kiintoaine ja ravinteet. Hanke tulee toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu esteellisyyttä vesieliöstön vapaalle liikkumiselle hankealueella (mm. tierummut). Jos virtavesiä ylitetään työkoneilla, tulee ottaa huomioon eroosioriski ja pyrkiä estämään eroosio sekä uoman rakenteen muuttuminen. Myös uomien läheisyyteen rakennettaessa, tulee ottaa huomioon eroosioriski ja välttää eroosiota sijoittamalla rakenteet tarpeeksi kauas uomista. Hankkeessa tuleekin kaikin tavoin ottaa huomioon mahdolliset vesistövaikutukset, myös välilliset, ja pyrkiä vähentämään vesistövaikutuksia.

Atria Oyj, Itikka Osuuskunta

Sähkönsiirtoreitti SVE2B kulkee Atrian tehdasalueen läheisyydestä ohittaen tehdasalueen niin itä- kuin pohjoispuolelta. Itikka osuuskunta puolestaan omistaa sähkönsiirtoreitin SVE2B läheisyydessä merkittäviä maa-alueita.

Uusimmat tehdasalueen laajennukset, joita Atria on viime vuosina Nurmon ruokatehtaalle rakennuttanut, on tehty tehdasalueen itäpuolelle. Nykyisiin tehdasrakennuksiin matka sähkönsiirtoreittivaihtoehdolla SVE2B on vähimmillään noin 250 metriä ja reitti kulkisi Atrian nykyisten tehdasrakennusten ja Atrian käytössä olevan aurinkosähköpuiston ylitse. Toteutuessaan tämä vaihtoehto estäisi tehdasalueen tulevaisuuden laajentumisen itä- ja pohjoissuunnissa. Tätä voidaan pitää merkittävänä negatiivisena vaikutuksena ja rajoittavana tekijänä tehdasalueen laajentumiselle ja edelleen alueen elinkeinotoiminnan kehitykselle.

Arviointiselostuksen kuvaukseen tulisi lisätä huomio, että reitti SVE2B kulkee Atrian tehdasalueen läheisyydestä ohittaen tehdasalueen niin itä- kuin pohjoispuolelta. Atria ja Itikka Osuuskunta vastustavat SVE2B siirtoreitin toteutumista.

Cinia Oy

Cinia Oy:llä ei ole tällä hetkellä radiotaajuuksia käyttäviä tai kaapeleihin perustuvia viestiverkkoja Kuortaneella ja Seinäjoella sijaitsevien

Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuistojen YVA-ohjelman suunnittelualueella.

Toteutuessaan tuulivoimapuistohankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Cinian teleliikenteelle aiheutuvat haitat tulee huomioida.

Digita Oyj

Hankkeen vaikutusalueella ei ole todettu antenni-tv:n katvealuetta. Tuulivoimalat voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon etenkin radio- ja tv-lähetyksiasemaan nähden puiston takana olevissa asuinrakennuksissa. Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana, mikä tulee huomioida arvioinnissa. Digita Oyj:n mukaan hankevastaavan tulisi esittää konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi. Vastuu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaamisesta kuuluu aiheuttajalle. Tuulivoimahanke voi muodostaa häiriötä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriöt tulisi pyrkiä välttämään suunnittelulla sekä tuulivoimahankkeiden ja verkko-operaattoreiden yhteistyöllä.

Elenia Verkko Oyj

Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuisto sekä suunnitellut voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin Elenia Verkko Oyj:n maantieteelliselle vastuualueelle. Elenia Verkko Oyj haluaa pysyä tietoisena tuulivoimahankkeen sekä voimajohtohankkeen etenemisestä.

Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistys ry

Suunnitellut tuulivoimalat ja niiden sähkönsiirtolinjat aiheuttaisivat merkittävää haittaa alueen luonnolle, ja tämä vaikuttaisi selvästi alueen ekosysteemiin. Luontoselvitysten kattavuus hankkeen alueella on epäselvä, mm. arviointiselostuksessa on mainittu, että suunnitelmat sivuavat merkittäviä sudenkorentokohteita, mutta EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainittujen lajien esiintymistä ei ole selvitetty riittävästi.

Tuulivoimahankkeen toteuttaminen olisi maakuntakaavan vastaista, vaikka uuden kaavaehdotuksen mukaan osa alueesta voitaisiin osoittaa tuulivoimarakentamiselle.

Alueella pesii uhanalaiseksi luokiteltu lintulaji, jonka reviiri on vanha ja vakiintunut, ja tuulivoimalat aiheuttaisivat sille merkittävän törmäysriskin erityisesti vaihtoehdossa VE1, mutta myös vaihtoehdossa VE2.

Hankkeen aikana tehty petolintuseuranta ei lyhytaikaisena seurantana anna riittävää kokonaiskuvaa suurten petolintujen liikkumisesta ja aktiivisista pesäpaikoista. Esimerkiksi tällä hankealueella pesinnöissä on

ollut vuotuista vaihtelua esim. ravintotilanteen mukaan ja se heijastelee myös lintujen liikkumiseen. Petolintujen on nähty tekevän saalistuslentoja myös hankealueen yli kohti Kuortaneenjärveä.

Arviointiselostuksessa mainitut tekniset suojakeinot, kuten tutkat, eivät ole toimivia järjestelmiä osin peitteisessä saalistusmaastossa, jossa lintujen lentokorkeus nopeasti vaihtelee saalistustilanteen edetessä.

Alueella sijaitsevaa virallista päiväpetolinnun pesää ei ole huomioitu hankesuunnitelmassa asianmukaisesti vaan pesäpuun välittömään läheisyyteen on sijoitettu voimalapaikka.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry.

Luontoselvitykset eivät ole riittäviä varsinkin direktiivilajien osalta. Useiden lajien kohdalla tarkkailua tulee tehdä useana peräkkäisenä vuonna, koska ravintotilanne ja muut olosuhteet reviirillä vaihtelevat vuosittain.

Hankealueella pesii uhanalainen petolintulaji vakiintuneesti minkä vuoksi tuulivoimahanketta ei tule toteuttaa. Vaihtoehtoisissa VE1 ja VE2 muodostuu suoria merkittäviä haittavaikutuksia pesimäreviirin saalistus- ja ruokailualueeseen.

Hankealueen sisälle sijoittuu linnustollisesti rikas Kaulalamminneva-Tausneva, joka on maakunnallisesti arvokas lintualue (MAALI-alue) ja merkittävä pesimälinnustoalue. Hankealueen ympärillä on useita linnustollisesti rikkaita suo- ja kosteikkoalueita, jotka ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä ekosysteemejä.

Kurjennevan turvetuotantoalueen välittömässä läheisyydessä sijaitseva voimala tulee poistaa suunnitelmista linnustoon kohdistuvien vaikutusten vuoksi.

Hankealueen kautta kulkee kurkien päämuuttoreitti, tämä on jäänyt vähäiselle huomiolle suunnittelussa. Lintujen törmäysriski nousee huomattavaksi, jos tuulivoimala sijaitsee pesäpaikan /yöpymispaikan ja ruokailualueen välissä, tällöin linnut lentävät yleensä matalalla voimaloiden ohitse.

Tuulivoima-alueilla esiintyviä hyönteisiä olisi tullut selvittää erityisesti kosteikkoalueilla. Lepakkoselvitystä tulee tarkentaa, koska se on jäänyt tutkimusalueen suuren koon vuoksi yleispiirteisen selvityksen tasolle.

Hankkeessa tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta ja jättää tuulivoima-alueet rakentamatta varsinkin luonnon monimuotoisuudelle tärkeille alueille, viheryhteyskäytävälle, lintujen muuttoreiteille ja niiden viereen sekä suojelu- ja Natura-alueiden ja perinnebiotooppien viereen. Riittävä suojaetäisyys on lähtökohtaisesti asetettava näihin herkkiin ympäristöihin viiteen kilometriin.

YVA-selostuksessa esitetyt sähkönsiirtoratkaisuvaihtoehdot ovat hyvin ongelmallisia, koska reittisuunnitelmat sijoittuvat soidensuojelun täydennysehdotuskohteelle, suojellulle tai suojeltavaksi varatulle alueelle, Paukanevan Natura-alueelle (SVE2b), lintujen kevätmuuttoreitille ja liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalueelle (SVE1). Sähkönsiirron rakentaminen heikentäisi suojeluarvoja kohteissa.

Suunnittelualue kuuluu laajaan yhtenäiseen hiljaiseen alueeseen, jota ei ole huomioitu hankesuunnittelussa.

Melumallinnusta pidetään puutteellisena, koska voimalatyyppi ei ole vielä tiedossa. Melua tulee mallintaa myös eri sääolosuhteissa ja eri vuoden aikoina.

YVA-selostuksen perusteella ja tutkimustiedon puuttuessa voidaan todeta, että epävarmuustekijät lisääntyvät varsinkin petolintureviirien suhteen siten, että haitat ylittävät hankkeesta saatavat hyödyt. SLL Pohjanmaan piiri näkeekin, että hanketta ei tule toteuttaa.

Suomenselän Lintutieteellinen yhdistys ry.

Alueelle suunnitellut tuulivoimalat ja niihin liittyvät sähkönsiirtolinjat aiheuttaisivat merkittävää haittaa alueen luonnolle, erityisesti pesivälle linnustolle ja muulle eläimistölle.

YVA-selostuksen liittyvien luontoselvitysten kattavuutta pidetään puutteellisen. Sähkönsiirtovaihtoehtojen muutokset sekä uusien vaihtoehtojen huomioimatta jättäminen heikentävät arviointia. Erityisen huolestuttavaa on alueella pesivien uhanalaisten lajien huomiotta jättäminen ja niiden elinympäristöjen väheksyminen.

Arviointiselostuksessa mainitut tekniset suojakeinot, kuten tutkat, eivät ole toimivia järjestelmiä osin peitteisessä saalistusmaastossa, jossa lintujen lentokorkeus nopeasti vaihtelee saalistustilanteen edetessä.

Tuulivoimahankkeen toteutus olisi vastoin voimassa olevaa maakuntakaavaa, vaikka uusi kaavaehdotus mahdollistaisi osittaisen tuulivoimarakentamisen.

Uhanalaisen petolintulajin pesimäreviiri on alueella vakiintunut. Tuulivoimalat aiheuttaisivat niille merkittävää törmäysriskiä ja häiritsisivät niiden elinympäristöä. Hankevaihtoehtojen vaikutukset reviiriin olisivat merkittäviä, erityisesti vaihtoehdossa VE1.

Myös hankealueen läpi kulkeva sähkönsiirtoreitti vaarantaisi niiden liikkumista ja pesimäalueita. Kevätmuuton aikaan hankealueella levähtävät metsähanhet olisivat alttiina sähkönsiirtovaihtoehtojen vaikutuksille.

Tuulivoimalat vaikuttaisivat myös erityisesti kosteikkojen pesimälinnustoon, ja voisivat karkottaa niitä alueelta. Lisäksi voimaloiden sijoittaminen arvokkaille suoalueille heikentäisi näiden suojeluarvoja.

Yhdistyksen näkemyksen mukaan hanketta ei tule toteuttaa.

Suomenselän Luonnonystävät ry

Hanke on ongelmallinen luonnon ja valtakunnallisesti arvokkaan kulttuurimaiseman näkökulmasta.

Arviointiselostuksessa ei ole otettu huomioon hiljaisia alueita, kuten Kuortaneen kahden suurimman hiljaisen alueen vaikutuksia tuulivoimalarakentamiseen. Luontokartoitukset eivät myöskään kattaneet koko tuulivoimala-aluetta, mikä vaikeuttaa luontovaikutusten arviointia.

Tuulivoiman luontovaikutusten arvioinnin vaikeutena on lisäksi se, että tietoja tuulivoimaloiden vaikutuksista eri lajeihin on vielä niukasti ja tuulivoimahankkeita suunniteltaessa onkin syytä noudattaa varovaisuusperiaatetta.

Voimassa olevassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa ei ole osoitettu tuulivoimaa Napalankallioiden ja Hietaharjunkankaan alueelle. Luonnosvaiheen maakuntakaavasuunnitelmassa tuulivoimaa oli merkitty sekä Napalankallioiden läheisyyteen, että Hietaharjunkankaalle.

Nyt valmistuneessa ehdotusvaiheen maakuntakaavassa tuulivoimaa on osoitettu Seinäjoentien eteläpuolelle, mutta pohjoisempi tuulivoimalamerkintä on perustellusti poistettu. Vaihtoehdot VE1 ja VE2 tulee hylätä, koska vaihtoehdot ovat ristiriidassa ehdotusvaiheessa olevan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan kanssa.

Suunnitelmassa on sijoitettu voimaloita aivan suojelualueiden läheisyyteen. Kuortaneen puolella sijaitseva Katajakorpi on lehtojensuojelualue, missä arvokkaan kasvillisuuden lisäksi on myös huomioitavaa eläimistöä.

YVA-selostuksen perusteella tuulivoimaloiden vaikutus Kuortaneen rakennetun ympäristön arvokohteisiin olisi todella merkittävä ja muutos maisemassa olisi erittäin iso. Kuortaneenjärven valtakunnallisesti arvokkaan maiseman säilyminen on kunnalle maisemallinen ja sivistyksellinen vetovoimatekijä.

Vaihtoehto VE0 suojaa parhaiten kunnan länsiosan luontoaluetta. Vaihtoehdon toteutuminen mahdollistaa tärkeän, metsäisen yhteyden säilymisen katkeamattomana Kuortaneen länsilaidan erämaa-alueelta Alavuden puolelle Larvanneva suojelualueelle. Vaihtoehto myös vähentää metsäluonnon pirstoutumista, mahdollistaa erämaalajiston menestymisen, varmistaa sen, että Kuortaneen länsiosan isot, hiljaiset alueet säilyttävät arvonsa, isojen petolintujen mahdollisten saalistuslentojen sekä muiden lintujen turvallisuus säilyy ennallaan, muiden eläinten säilyminen alueella säilyy ennallaan ja Kuortaneen kunnan merkittävät arvomaisemakohteet säilyttävät arvonsa.

Sähkönsiirtoreitit SVE2a, SVE2b ja SVE3 sijaitsevat ongelmallisesti suojelluilla tai suojeltavilla alueilla, mikä heikentäisi niiden suojeluarvoja. Lisäksi sähkölinjojen sijoittuminen voi vaikuttaa negatiivisesti esimerkiksi liito-oravien reviireihin ja lisätä isojen petolintujen törmäysriskiä.

Telia Finland Oyj

Kaavailtu tuulivoimapuisto saattaa katkaista toteutuessaan Telian radiolinkkiyhteyden. Kunkin tuulivoimalan lapojen ja radiolinkin välinen etäisyys tulee aina olla vähintään n. 100 metriä.

Telia edellyttää, että radiolinkin korvaamiseen liittyvät kustannukset hyvitetään Telialle tuulivoimahankkeen toimesta. Muussa tapauksessa tuulivoimalat tulee sijoittaa niin, että ne eivät tule em. lähemmäksi linkkijännettä.

Hankkeen sähkönsiirto johdoista pitää tehdä erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).

Ylikylän vesiyhtymä

Vesiyhtymällä on kaksi vedenottamoa Kuortaneella, joista toinen sijaitsee luokitellulla 1. luokan Kylmäkonnon pohjavesialueella (1030004) ja toinen luokittelemattomalla Mellin (Kohtämäki) pohjavesialueella. Näitä vedenottamoita pidetään tärkeinä vesihuollon kannalta.

Suunniteltu tuulivoimalahankkeen raja VE1 vaihtoehdossa sijoittuu 500 metrin päähän Kylmäkonnon pohjavesialueesta ja lähin tuulimylly olisi 1,5 kilometrin päässä. Sähkönsiirtoreitin SVE3 vaihtoehdossa etäisyys voimajohtoreitille olisi 0,2 kilometriä. Mellin luokittelematonta pohjavesialuetta ei ole huomioitu YVA-selostuksessa.

Rakentamisen aikainen riski pohjavesien pilaantumiseen ja pitkällä aikavälillä tuulimyllyjen vaikutus pohjavesiin herättää huolta. Kylmäkonnon osalta 200 m etäisyys pohjavesialueesta sähkönsiirtovaihtoehdossa SVE3 vaihtoehdossa on aivan liian lyhyt. Koska pohjavesialueesta ei ole tehty maastotutkimuksia, ei voida tietää, onko 200 m etäisyys siirtolinjaan tai 1,5 km etäisyys lähimpään voimalaan riittävä. Kohtämäen vedenottamoon etäisyydet ovat vielä paljon pienemmät, sillä lähin voimala on vain noin 900 m etäisyydellä.

Tuulivoimaloiden lapojen eroosio herättää myös huolta. Aiheesta saatavilla oleva tutkimustieto on ristiriitaista, eikä ole tarkkaa tietoa siitä, mikä on lavoista irtoavien pienpartikkelien määrä. Lavoissa käytetään epoksia ja muita muoviyhdisteitä, jotka sisältävät haitallisia BPA-yhdisteitä esim. bisfenoli A:ta.

Vesiyhtymä katsoo, että YVA-arvioinnin pohjavesiselvitys on puutteellinen, ja hanke aiheuttaisi pohjavesien pilaantumisen vaaran, minkä vuoksi

hanketta ei tule toteuttaa. Mikäli hanke VE1 toteutuu, tulee vaihtoehdosta poistaa kolme pohjoisinta tuulivoimalaa, mikä pienentäisi merkittävästi riskiä pohjaveden pilaantumiselle. Sähkönsiirtolinjan SVE3:n rakentamisen katsotaan aiheuttavan mahdollisen riskin pohjavesien pilaantumiselle. Jos hanke vaihtoehto VE1 ja sähkönsiirtolinja SVE3 toteutuu, rakentamisvaiheessa tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta pohjavesien suojelemiseksi.

Annetuissa yksityishenkilöiden mielipiteissä on käsitelty seuraavia osa-alueita.

Arvioitavat vaihtoehdot: Annettujen mielipiteiden mukaan alueen maanomistajat kannattavat hankkeen toteuttamista koko laajuudessaan, mutta muutoin hankkeen vastustus on voimakasta. Erityisesti vastustetaan tuulivoimaloiden kaavoituksen hyväksymistä Kuorasjärven pohjoispään vapaa-ajan asuntojen sekä Kuorasjärventien läheisyyteen, mutta muutoinkin hankkeen toteuttamista vastustetaan laajasti.

Tuulivoimaloiden katsotaan aiheuttavan kohtuutonta haittaa lähialueen ihmisille sekä eläimistölle. Hankkeen sijainnin katsotaan olevan väärä sijoituessaan kauniiseen monipuoliseen luontoon asutuksen välittömään läheisyyteen.

Hanketta ei katsota voitavan toteuttaa esitettyjen tuulivoimala- ja sähkönsiirtovaihtoehtojen mukaisesti merkittävien ympäristövaikutusten vuoksi. Vaihtoehtoisesti suojaetäisyys lähimpiin asutuksiin tulisi olla vähintään 3–5 km ja lisäksi vaihtoehdossa VE2 olevat tuulivoimat tulee poistaa Kuorasjärven, Hirvijärven ja Varpulan altaan läheisyydestä.

Napalankallion alkuperäinen tuulivoimaloiden määrä tulisi ottaa uudelleen tarkasteluun ja samalla tarkastella myös lintututkan käyttömahdollisuudet, mitä ei ole tarkasteltu esitetyissä selvityksissä.

Mielipiteissä on esitetty vaihtoehtoa sähkönsiirtoon alueen itäpuolelle pois päin asutuksesta. Lisäksi on tuotu esiin kantaverkko Fingridin esiintuoma mahdollisuus rakentaa uusi sähköasema Seinäjoen ja Alajärven välille sekä sähkönsiirtoa olemassa olevaan Alajärven siirtolinjaan.

Suorin sähkönsiirtoreitti hankealueelta kantaverkkoon on mielipiteiden mukaan jäänyt tarkastelematta. Lisäksi linjaratkaisuissa on jäänyt tarkastelematta osittainen maakaapelointi.

Tehtyä ympäristövaikutusten arviointia pidettiin puutteellisena. Hankkeen aineistojen katsotaan olevan huonosti jäsenneltyjä, liian laajoja ja hankalasti löydettävissä. Laajan aineiston katsottiin hankaloittavan aiheeseen perehtymistä.

Hankkeen katsotaan aiheuttavan turvallisuusriskin mm. talvella aiheutuvasta jään putoamisvaarasta ja kesällä kasvavasta

12.4.2024

metsäpalovaarasta. Haittojen ehkäisemiseksi naapurikiinteistöihin edellytetään samoja suojaetäisyyksiä kuin yleisiin teihin. Mielipiteissä ollaan myös huolestuneita alueelle tulevista kulkemisrajoituksista.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja asutukseen: Hankesuunnittelussa ei ole huomioitu hankkeen vaikutuksia kiinteistöjen arvoon ja hankkeen katsotaan alentavan alueella sijaitsevien kiinteistöjen arvoa.

Tuulivoimalahankkeen katsotaan olevan ristiriidassa sekä voimassa olevan maakuntakaavan että voimassa olevien rantakaavojen kanssa. Hankealueelle sijoittuvat ns. hiljaiset alueet oli jätetty kokonaan tarkastelun ulkopuolelle.

Alueen valintaa tuulivoimahankkeelle pidetään epäonnistuneena. Hankkeessa ei katsota lainkaan huomioidun Kuorasjärven pohjoispään vapaa-ajan asuntoja. Alueen merkitystä tärkeänä virkistys- ja loma-asutusalueena ei ole tuotu YVA-selostuksessa selkeästi esille.

YVA-selostuksessa esitettyä näkemystä asukaskyselyn tuloksista pidetään virheellisinä, ja nähdään, että alueen asukkaiden mielipiteitä ei ole otettu huomioon. Kannanotot hankkeesta asukaskyselyssä olivat, erityisesti Kuorasjärven pohjoispään lomakiinteistöjen omistajien osalta, pääsääntöisesti erittäin kriittisiä ja hanketta vastustavia. Lisäksi katsottiin, että asukaskysely olisi tullut toteuttaa laajemmalla otannalla.

Mielipiteissä esitetään huoli siitä, että metsää kaadetaan hankealueelta suurelta alalta. Hanketta ei sen vuoksi pidetä ilmastonkaan kannalta hyväksyttävänä. Lisäksi alueen metsät ovat poissa talousmetsäkäytöstä, ja sähkönsiirtolinjojen ja rakennettavien teiden alle jäävistä alueista maksettavia korvauksia pidetään liian alhaisina.

Mielipiteissä kannetaan myös huolta siitä, kenen vastuulla tuulivoimaloiden ja sähkönsiirtolinjojen purkaminen on tuulivoimaloiden käyttöiän päätyttyä.

Vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön: Tuulivoimaloiden näkyminen asutukseen on mielipiteiden mukaan esitetty melko suppeasti. Havainnekuviissa olisi tullut esittää lentoestevalojen näkyminen asutukseen pimeään aikaan myös muista havaintopisteistä kuin Kuortaneen uimarannalta ja Kuorasjärven leirikeskuksesta. Hämärä- ja pimeäaikaan lentoestevalojen näkyvyys asutukseen tulee selvittää ennen hankkeen edistämistä.

Suunniteltujen voimaloiden korkeutta ja määrää pidetään liian suurena. Suunnitellun tuulivoimahankkeen kielteisiä vaikutuksia pidetään merkittävänä ja niiden katsotaan vaikuttavan hyvin kielteisesti kulttuurillisesti ja maisemallisesti arvokkaisiin perinnemaisemiin.

Tuulivoimaloista aiheutuvaa maisemahaittaa pidetään merkittävänä Kuorasjärven pohjoispäässä sijaitsevalle vapaa-ajan asutukselle. Lisäksi

tuulivoimalat vaikuttavat maisemaan merkittävästi Kuortaneenjärven kirkkorannasta katsottaessa. Havainnekuvia ei mielipiteiden mukaan ole tehty riittävästi kaikista kohteista, ja esim. havainnekuvia Kuorasjärven pohjoispäästä oli erikseen pyydetty tehtäväksi.

Hankkeella katsotaan olevan myös erittäin suuret vaikutukset Nurmonjokilaakson maisemaan, joka on maakuntakaavassa merkitty erittäin merkittäväksi kulttuurihistorialliseksi alueeksi eikä alueella suunniteltuja siirtolinjoja tule toteuttaa.

Aineiston panoraamakuvien katsotaan vääristävän todellisuutta, koska ne saavat voimala-alueet näyttämään matalilta ja huomaamattomilta. Kuvista puuttuvat myös ilmansuunnat, joiden perusteella lukijan olisi helpompi hahmottaa voimaloiden sijainti ympäristöön nähden.

Sähkölinjat tulisi maisemavaikutusten vuoksi kokonaisuudessaan korvata maakaapeloinnilla, mikäli hanke toteutetaan.

Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pinta- ja pohjavesiin: Mahdollisen toteutuksen edellyttämän maaperän muokkauksen katsotaan aiheuttavan ympäristöhaittoja. YVA-selostuksessa on virheellisesti esitetty, ettei suunnittelualueella ole pohjavesialueita ja pohjavesiselvityksiä pidetäänkin puutteellisina. Suunnitteilla olevan tuulivoimapuiston ja siihen kuuluvan pitkän kaapeliverkoston alueella ja läheisyydessä on pohjavesialuetta ja vedenottoaikoja. Mielipiteissä todetaan, että pohjaveden pilaantumiskielto on lainsäädännön kannalta ehdoton ja kaikki päätöksenteko tulee perustua tutkittuun tietoon.

Vaikutukset ilmastoon: Mielipiteissä tuodaan esiin näkemys, että tuulivoiman rakentaminen ei ole ekoteko, koska jokaista voimalaa varten raivataan metsää ja tehdään uusia leveitä teitä. Jos hanke toteutuu, olisi päätöksenteossa otettava huomioon pysyvä satojen hehtaarien kokoinen hiilinielujen menettäminen. Hiilinielut menetetään pysyvästi voimaloiden, huoltoteiden ja siirtolinjojen alta. Sähkönsiirtolinjaksi pitäisi hyväksyä lyhyin vaihtoehto, jolloin hiilinielujen pysyvä poisto olisi pienempi.

Vaikutukset linnustoon: YVA-selostuksen linnusto- ja luontoselvityksiä pidetään puutteellisina ja esim. petolintujen havaintopäivien määrää vähäisenä.

Mielipiteissä on tuotu esiin huoli siitä, että suunniteltu tuulivoimapuisto on sijoitettu alueelle, joka on merkitty erittäin uhanalaisen lajin pesimäalueeksi. Tuulivoimahanketta katsotaan edistetyn vaikka tiedossa on, että alue on uhanalaisen lajin pesimäaluetta ja sitä suojaa sekä EU:n lintudirektiivi, että Suomen luonnonsuojelulaki. Toisaalta yhdessä mielipiteessä on myös tuotu esiin näkemys, että hankealueella oleva uhanalaisen lajin pesä olisi tekopesä, joka ei ole koskaan ollut käytössä.

Hankealueelta on useita havaintoja muistakin petolintulajeista, jotka ovat herkkiä kaikenlaiselle ihmistoiminnalle. Tuulivoimaloiden lopullinen määrä ja sijainnit tulee tarkastella siten, että saalistusalueet sekä lentoreitit jäävät vaikutusalueen ulkopuolelle.

Selostuksessa katsotaan arvioidun hyvin puutteellisesti myös muuttolintujen reittejä ja levähdysalueita. Selostuksessa mainitaan virheellisesti, että sähkönsiirtoreittien alueilta ei ole tiedossa merkittäviä kurkien, laulujoutsenten tai hanhien lepäilyalueita. Havaintojen mukaan kurjet kuitenkin lentävät alueen yli ja laskeutuvat levähdyspaikoille pelloille, suunnitellun tuulivoimapuiston välittömään läheisyyteen. Suunnitellun voimalinjan SVE3 reitti kulkee kurkien levähdyspaikan yli, lisäksi peltoaukea toimii laulujoutsenten levähdyspaikkana. Lisäksi todettiin, että selostuksessa ei ole huomioitu Salmen kyläkeskuksen eteläpuolella sijoittuvaa muuttavien vesilintujen merkittävää levähdysaluetta.

Hankkeessa tulee käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa tuulivoimaloiden toiminnan optimointiin siten, että mm. melu- ja välkevaikutukset sekä mahdolliset lintujen törmäysriskit voidaan minimoida. Ennen rakennuslupien myöntämistä tuulivoimaloille tulisi kunkin vahvistetun sijainnin läheisyydestä tehdä riittävät lepakko- ja linnustoselvitykset.

Vaikutukset eläimistöön: Suunnitelmassa todetaan virheellisesti, että hankealueella on hyvin vähän liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä. Tiedossa kuitenkin on, että liito-oravaa esiintyy suunnitellun hankealueen sisällä. Suunnitelmaa tuleekin tältä osin päivittää.

Nurmonjokivarren alueella esiintyy mielipiteiden mukaan saukkoa, joka kuuluu silmälläpidettäviin lajeihin ja jokihelmisimpukka, joka kuuluu Suomen erityisvastuulajeihin.

Mielipiteiden mukaan tuulivoiman maankäytön haittavaikutukset luonnolle jäävät pysyviksi. Maankäyttö kaventaa tavallisen lajiston elinmahdollisuuksia ja eläimet altistuvat voimaloiden lavoille ja melulle.

Vaikutukset Natura-alueisiin, luonnonsuojelualueisiin ja suojeluohjelmien kohteisiin: Mielipiteissä katsotaan, että vaikutuksia Natura- alueisiin ja muihin suojelualueisiin ei ole selvitetty riittävällä tarkkuudella. Tuulivoimalat vaikuttavat ympäristöön ja lajikantaan heikentävästi. Hankkeella on laajemmat vaikutuksen myös maaperään sekä pohja- ja pintaveteen. Haitta-arvioinnissa tulisi huomioida myös kokonaisvaikutukset eli jo olemassa olevat ympäristöä kuormittavat tekijät.

Tuulivoimapuisto voi vaikuttaa kielteisesti laajemmin alueen ekosysteemiin ja sen monimuotoisuuteen. Mahdolliset muutokset ravintoketjussa ja elinympäristössä voivat heikentää myös muiden uhanalaisten lajien selviytymismahdollisuuksia.

Tuulivoimaloiden sijoittelussa tulee myös huomioida se, että kaksi luonnonsuojelualuetta sijoittuu tuulivoimaloiden välittömään läheisyyteen, joten niissä 45 dB:n ohjearvo ylittyy.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen: Voimaloista aiheutuva ääni, välke, valot, vaikutukset luontoon ja omaan terveyteen, maisemallinen haitta ja kiinteistöjen arvon alentuminen olivat monessa mielipiteessä esiintuotuja huolia. Hankkeen katsotaan aiheuttavan terveysriskin, koska ko. kokoluokan voimaloista ja niiden haitoista ei ole kokemuksia.

Mielipiteissä viitataan terveysvaikutusten osalta useisiin eri tutkimuksiin tuulivoimaloiden terveysvaikutuksista. Tieteellistä näyttöä tuulivoimaloiden tuottaman infraäänien terveysvaikutuksista ei ole, mutta asiaa on toistaiseksi tutkittu hyvin vähän, eikä pitkäaikaisen altistumisen haittoja voida täysin sulkea pois.

Virkistyskäyttöä koskevien selvitysten osalta tehtyä arviointia pidetään puutteellisena. Hankkeen katsotaan heikentävän hankealueen merkitystä virkistyskäyttöalueina. Hankkeen todetaan aiheuttavan haittaa myös metsästykselle sekä vähentävän mm. Kuorasjärven alueen vapaa-ajanasutusalueen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta. Hankkeen vaikutukset ihmisten viihtyvyyteen katsotaan olevan suuria ja kielteisiä sekä pitkäkestoisia. Merkittävimmän vaikutuksen katsotaan kohdistuvan Kuorasjärven, Varpulanjärven ja Hirvijärven tekojärven rantoihin, joissa on paljon loma-asutusta.

Tehtyä meluvaikutusten arviointia pidetään puutteellisena erityisesti voimaloista aiheutuvan infraäänien ja merkityksellistä sykintää koskevien arviointien osalta. Hankkeesta arvioidaan aiheutuvan melumallinnuksissa esitettyä merkittävämpää meluhaittaa. Tehtyjen arviointien luotettavuutta katsotaan heikentävän myös epävarmuus lopullisesta voimalatyypistä ja voimaloiden sijainnista. Matalataajuisia ääniä koskevissa selvityksissä käytettyjä äänieristysarvoja pidetään liian suurina eikä mielipiteiden mukaan hanketta tule viedä eteenpäin, ennen kuin meluvaikutusten arviointiin liittyvät epävarmuudet on selvitetty. Meluselvityksessä ei ole huomioitu amplitudimodulaatiota, eikä kapeakaistaisuutta, koska meluselvityksen mukaan turbiinien melun impulssimaisuuteen tai amplitudimodulaatioon liittyvää sanktiota ei ole käytetty mallinnuksessa.

Myös tehtyjä välkeselvityksiä pidetään puutteellisina, koska mallinnuksessa käytetty voimalatyyppi ei vastaa suunniteltua voimalatyyppiä. Mallinnukset tulee ennen rakennuslupien hakemista uusilla tuulivoimalatiedoilla, joilla rakennuslupia haetaan. Mallinnukset tulee tehdä myös, mikäli tuulivoimaloiden sijainteja muutetaan. Melunohjearvojen ja välkkeen suositusarvojen ylityksiä ei tule sallia.

Mielipiteissä tuodaan myös esiin, että sähkönsiirron osalta selostuksessa ei ole arvioitu kuinka paljon asutusta tulee sijoittumaan vyöhykkeelle, jossa magneettivuontiheys on yli 0,4 μT , joka on Säteilyturvakeskuksen suosittelema ohjearvo voimajohtojen aiheuttamalle magneettikentän pitkäaikaiselle keskiarvolle asuinrakennuksissa.

Vaikutukset liikenteeseen: Hankkeen katsotaan vaikuttavan haitallisesti työmatkaliikenteeseen työmatkojen pidentyessä osan nykyisestä tiestöstä jäädessä rakennettavan tuulivoimapuiston alle. Lisääntyvän liikenteen katsotaan myös vaurioittavan jo ennestään huonokuntoisia sorateitä.

Vaikutukset ilmailuturvallisuuteen, tutkien toimintaan ja viestintäyhteyksiin: Tuulivoimaloiden katsotaan voivan aiheuttaa häiriöitä tutkayhteyksiin ja radio- ja TV-verkkoihin. Lähin radiolinkkimasto sijaitsee ns. Veneskosken uimarannan läheisyydessä. Kourantien alueella on jo nyt paikoitellen katvealueita ja eri operaattoreiden kuuluvuus 4G ja 5G verkon osalta on rajallinen. Kourantietä lähinnä olevat tuulivoimalat voivat häiritä teleliikennettä entisestään. Ennen tuulivoimaloiden sijoituspaikkojen päättämisestä tulee varmistaa, ettei tuulivoimaloiden sijainti haittaa radiolinkkimastojen toimintaa ja häiritse hankealueen läheisyydessä olevan asutuksen puhelinverkkoyhteyksiä.

Arvio turvallisuus- ja ympäristöriskeistä: YVA-selostuksessa ei ole käsitelty tuulivoimaloiden lavoista irtoavia myrkyllisiä mikro- ja nanomuovi sekä bisfenoli-A-päästöjä. Uusimpien tutkimusten mukaan tuulivoimaloiden käyttö aiheuttaa ympäristöön mikromuovipäästöjä.

Yhteisvaikutukset: Yhteisvaikutusten arviointia pidetään puutteellisena. Voimalahankkeita on lähialueilla vireillä paljon. Muiden voimajohtohankkeiden yhteisvaikutukseen on mielipiteiden mukaan kiinnitetty todella vähän huomiota suhteessa muutokseen, joka tästä yhteisvaikutuksesta on aiheutumassa. Sähkönsiirtoa eri hankealueilta ei ole suunniteltu kokonaisuutena vaan eri toimijat ovat esittäneet omia suunnitelmiaan.

ARVIOINTISELOSTUKSEN RIITTÄVYYS JA LAATU SEKÄ LAATIJOIDEN PÄTEVYYS

Yhteysviranomainen on tarkastanut arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun. Arviointiselostus (Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus) täyttää YVA-lain (252/2017) 19 §:ssä ja YVA-asetuksen (277/2017) 4 §:ssä arviointiselostukselle säädetyt sisältövaatimukset. Selostus on laadittu arviointiohjelman ja olennaisilta osiltaan yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta eikä se sisällä sellaisia olennaisia puutteita, jotka estäisivät yhteysviranomaista laatimasta perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä

ympäristövaikutuksista. Tehdyn arvioinnin perusteella on mahdollista muodostaa kokonaiskuva hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä tunnistaa ja arvioida hankkeen merkittävät vaikutukset.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan tarkasteltavien vaikutustyyppien vaikutusalueiden laajuus on perusteltu kattavasti ja valittu asianmukaisesti. Alueet on pyritty määrittelemään niin suuriksi, ettei merkityksellisiä ympäristövaikutuksia voida olettaa ilmenevän alueiden ulkopuolella.

Arviointiselostuksessa eri vaihtoehtojen vaikutusten eroavuuksia ja vaikutusten merkittävyyttä on kuvattu Imperia-hankkeessa kehitetyjä menetelmiä käyttäen, joka on yleisesti käytössä oleva tapa arvioida vaikutuksia YVA-menettelyssä. Arvioinnin tulokset on esitetty eri vaikutustyyppien arviointien kappaleissa sekä taulukkomuodossa esitetyssä yhteenvedossa vaihtoehtojen vertailuosiossa. Yhteysviranomaisen pitää esitystapaa hyvänä, koska taulukot helpottavat keskeisten vaikutusten löytämistä arviointiselostuksen laajasta aineistosta.

Selostus sisältää yleistajuisen tiivistelmän, hyvän sanaston ja kattavat lähdeviitteet. Selostus on kooltaan ja sisällöltään mittava (503 sivua ja 17 liitettä, joiden sivumäärä on yhteensä lähes 700). Arviointiselostuksen luettavuuden kannalta tiiviimpi esitystapa olisi ollut suositeltava.

Vaikutusten arviointi on jaettu selkeisiin kappaleisiin ja kaikista arvioitavista vaikutuksista on esitetty arvioinnin epävarmuudet sekä tarkasteltu lieventämiskeinoja. Selostuksessa on käytetty pääasiassa riittävän havainnollisia kuvia ja karttoja auttamaan hahmottamista.

Arviointiselostuksessa on esitetty taulukon muodossa YVA-asetuksen (277/2017) mukainen selvitys siitä, miten yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on otettu huomioon. Menettely on riittävä.

Kuulemisen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun yhteydessä on noussut esille joitain puutteita ja epävarmuustekijöitä, jotka tulee ottaa huomioon hankkeen jatkosuunnittelun ja lupamenettelyjen yhteydessä. Yhteysviranomaisen toteaa arvioinnin puutteista seuraavaa.

Raportointi ja laatijoiden pätevyys

Selostuksessa on esitetty YVA-lain 33 §:ssä edellytetyt tiedot arvioinnin laatijoiden pätevydestä. Arviointia on ollut tekemässä FCG Finland Oy:n YVA-työryhmässä 16 asiantuntijaa, joilla on 1–30 vuoden kokemus ja asianmukainen monipuolinen koulutus. Selostuksessa on esitetty arvioinnin tekijät osa-alueittain sekä lisäksi esipuheen yhteydessä esitetyssä taulukossa.

Selvityksen laatijoilla on pääsääntöisesti pitkä kokemus selvitysten laadinnasta, mutta vaikutusten arvioinnista vastaavien kokemus on hankkeen laajuuteen verrattuna osin lyhyt.

Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Yhteysviranomaisen arviointiohjelmaa koskevassa lausunnossa oli edellytetty, että selostuksessa rakentamisen aikaisten hulevesien käsittely tulee suunnitella asianmukaisesti. Selostuksessa ei ole esitetty hulevesien käsittelyä.

Lisäksi yhteysviranomaisen edellytti, että arviointiohjelmassa esitetyn lisäksi arviointiselostuksessa tulee arvioida hankkeen vaikutukset alueellisiin maa-ainesvarantoihin sekä rakentamisessa syntyvän ylijäämämaan käytöstä ja käsittelystä aiheutuvat vaikutukset.

Lisäksi toiminnan aikana ja toiminnan päättyessä syntyvät jätteet sekä niiden määrät tuli esittää, kuten myös jätteiden käsittelymenetelmät. Tuulivoimahankkeen käytöstä poiston osalta olisi tullut esittää, kuka vastaa voimaloiden poistamisesta.

Arviointiselostuksen mukaan kiviainesten määrä toteutusvaihtoehdossa VE1 on noin 264 000 m³ ja toteutusvaihtoehdossa VE2 noin 1590180 m³. Selostuksessa todetaan, että teiden ja asennuskenttien rakentamisessa tarvittavat kiviainekset pyritään saamaan pääsääntöisesti hankealueelta tai sen välittömästä läheisyydestä. Maa-ainesten saatavuus jää kuitenkin epäselväksi, ja mm. Seinäjoen ympäristönsuojeluviranomaisen toteaa, että selostuksessa olisi tullut esittää ne alueet, joilta rakentamiseen tarvittavaa kiviainesta tuodaan alueelle. Paikallisen kiviaineksen soveltuvuus tuulivoimarakentamiseen olisi myös tullut esittää.

Arviointiselostuksessa ei ole tarkasteltu maa-aineksen poistosta aiheutuvia ympäristövaikutuksia eikä tarkasteltu poistettavien maa-ainesten hyödyntämismahdollisuuksia tai mahdollisesti tarvittavan maankaatopaikan ympäristövaikutuksia. Ensisijaisesti rakentamisessa muodostuvat maa-ainekset tulee ohjata hyödynnettäväksi. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että maa-aineiden läjittäminen saattaa vaatia ympäristönsuojelulain mukaisen luvan.

Tarkasteltavien vaihtoehtojen voimalamäärät ovat muuttuneet ohjelmavaiheesta. Sekä vaihtoehdossa VE1 että VE2 voimaloiden määrä on laskenut. Vaihtoehdosta VE2 on poistettu Napalankalliolle suunnitellut voimalat, ja Palopättäränmäen voimalamäärää on kasvatettu yhdeksästä kuuteentoista. Palopättäränmäen osalta on tällöin molemmissa vaihtoehdoissa sama voimalamäärä. Yhteysviranomaisen pitääkin selkeänä puutteena sitä, että Palopättäränmäen osalta vaihtoehdot VE1 ja VE2 ovat samanlaiset. Palopättäränmäen alueella olisi myös tullut esittää nollavaihtoehdon lisäksi toisistaan selkeästi eroavat vaihtoehdot.

Selostuksessa on esitetty hankkeen rakentamisen, toiminnan ja toiminnan päättymisen aikana muodostuvat jätteet, mutta arviota toiminnan aikana ja toiminnan päättyessä syntyvien jätteiden määristä ei ole esitetty.

Selostuksessa ei ole myöskään esitetty voimaloiden ja voimajohtojen poistamisesta vastaavia tahoja.

Sähkönsiirto

Sähkönsiirtoa koskevien vaihtoehtojen vaikutukset on yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan pääosin riittävästi selvitetty.

Arviointiselostuksen hankekuvauksen kappaleessa 3.2.2. sähkönsiirtovaihtoehtojen kohdalla mainitaan rakennettavan uusi 110 tai 400 kV ilmajohto. Ilmastovaikutuksia käsittelevässä luvussa mainitaan kappaleessa 11.1.1. kuitenkin vain 400 kV ilmajohtot. Hankkeessa ei ole tutkittu sähkönsiirron vaihtoehtona maakaapelointia, mikä voisi vähentää maisemavaikutuksia.

Arvioinnissa ei ole huomioitu sähkönsiirtoreittien SVE2B ja SVE1 vaikutuksia alueella sijaitsevaan muuhun toimintaan. Sähkönsiirtoreitti SVE2B kulkee Atrian tehdasalueen läheisyydestä. Atria Oyj ja Itikka Osuuskunta vastustavat SVE2B siirtoreitin toteutumista, koska reitti estäisi Atrian tehdasalueen laajentumisen tulevaisuudessa kyseisille alueille.

Sähkönsiirtovaihtoehto SVE1 kulkisi Ilmajoen kunnan alueella Puolustusvoimien käytössä olevan alueen läpi noin 700–800 metrin matkalta. Puolustusvoimat toteaa lausunnossaan, että vaihtoehto ei ole toteutuskelpoinen niiltä osin kuin johtoaukea tai voimalinja sijoittuu Puolustusvoimien käytössä oleville alueille.

Yhteysviranomainen pyytää jatkosuunnittelussa huomioimaan Atria Oyj:n laajennustarpeet ja Puolustusvoimien lausunnossaan esittämät sähkönsiirtovaihtoehdon SVE1 sijoittumista koskevat rajoitukset. Yhteysviranomainen pyytää lisäksi huomioimaan, että Ilmajoen kunta vastustaa aktiivisesti sähkönsiirron reittivaihtoehdon SVE1 suunnittelua, joka Ahonkylän ja Kyrkösjärven välisellä alueella rajoittaa merkittävästi alueen suunnittelua ja maankäyttöä.

Suunnitelmat ja luvat

Arviointiselostuksessa on esitetty kattavasti hankkeen tarvitsemia lupia, sopimuksia ja pyydettäviä lausuntoja.

Yhteysviranomainen muistuttaa, että ympäristöluvan tarve saattaa naapuruussuhdelain perusteella tulla selvittäväksi, mikäli hankkeen toteutuessa yhdestä tai useammasta tuulivoimalasta saattaa aiheutua kohtuutonta rasitusta (YSL 27 §).

Koska YVA-menettelyn yhteydessä arvioidaan myös toiminnan päättymisen vaikutuksia, yhteysviranomainen muistuttaa, että voimalan purkaminen edellyttää nykyisen lainsäädännön (MRL 132/199) mukaan purkamislupaa.

Maisema ja kulttuurihistoriallinen ympäristö

Vaikutusten arvioinnissa on painotettu lähialuetta (0–7 km) ja välialuetta (7–14 km). Kaukoaluetta (14–25 km) on tarkasteltu arvioinnissa yleispiirteisimmän. Teoreettisen maksiminäkyvyyden aluetta (25–30 km) on tarkasteltu hyvin yleispiirteisesti. Tarkastelussa on käytetty näkemäalueanalyysiä sekä havainnekuvia 18 kuvauspisteeltä eri puolilta hankealuetta. Havainnekuissa on käytetty hankkeen maksimikoon mukaisia voimaloita.

Havainnekuissa on huomioitu hanketta lähellä sijaitsevien hankkeiden yhteisvaikutukset. Yhteisvaikutukset on huomioitu tuotannossa olevan Sarvinevan, sekä suunniteltujen Isovuoren ja Lamminnevan tuulivoimahankkeiden kanssa.

Seinäjoen kaupunki pitää hyvänä, että arvioinnissa on esitetty havainnekuvia myös suunniteltuja matalammilla voimalakorkeuksilla, mutta olisi toivonut matalimmilla voimalaitoskorkeuksilla tuotettuja havainnekuvia myös Hirvijärven ja Varpulan tekojärvien suuntaan. Kaupunki pitää jatkosuunnittelua ajatellen tärkeänä, että maisemakuvaa arvioidaan näiltä osin myös matalimmilla voimalaitoskorkeuksilla, kun huomioidaan järvien suuntaan kohdistuvat yhteisvaikutukset Isovuoren ja Lamminnevan tuulivoimapuistoista.

Mielipiteissä on puolestaan tuotu esiin, että havainnekuissa olisi tullut esittää lentoestevalojen näkyminen asutukseen pimeään aikaan myös muista havaintopisteistä kuin Kuortaneen uimarannalta ja Kuorasjärven leirikeskuksesta.

Yhteysviranomaisen pitää hyvänä, että havainnekuvat on laadittu tarkasteltavien vaihtoehtojen mukaisten voimalakorkeuksien lisäksi matalammilla korkeuksilla. Yhteysviranomaisen pyytää kuitenkin jatkosuunnittelussa huomioimaan lausunnoissa ja mielipiteissä esiin tuodut näkökohdat maisemavaikutuksiin liittyen.

Voimaloiden sijoittelussa ja lopullista voimaloiden määrää suunniteltaessa tulee huomioida erityisesti vaikutusalueelle suunnitteilla olevien tai rakennettujen eri tuulivoimahankkeiden voimaloiden todelliset kokoluokat sekä hankkeiden yhteisvaikutukset maisemaan, sekä asuinympäristöön että maisemallisesti arvokkaisiin alueisiin.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Seinäjoen museot toteaa lausunnossaan, että selvityksissä ei ole huomioitu laeilla, asetuksilla ja sopimuksin suojeltuja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Museo ei ole yhtä mieltä selvitysaineiston tiedosta, jonka mukaan paikallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ja arvokkaita pihapiirejä tai tärkeitä rakennuskokonaisuuksia ei sijoittuisi seitsemän kilometrin etäisyydelle hankealueesta tai sijoittuisi sähkönsiirtoreittien läheisyyteen.

Puuttuvat tiedot tulee täydentää kaava-aineistoon.

Maa- ja kallioperä

Selostuksen kuvassa 10.4 on karttaselitteessä ilmoitettu virheellisesti aineiston olevan happamien sulfaattimaiden esiintymistodennäköisyys 1:250 000. Kuvan 10.7 perusteella osia hankealueesta sijoittuu alueilla, joilla happamien sulfaattimaiden todennäköisyys on pieni tai hyvin pieni, eikä ainoastaan alueille, joilla happamien sulfaattimaiden todennäköisyys on hyvin pieni kuten YVA-selostuksen kartasta 10.4 tai kappaleen 10.7 tekstistä voisi päätellä. Mustaliuskeen mahdollinen esiintyminen tulee myös huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Jatkosuunnittelussa tulee selvittää hankealueen ja sähkönsiirtoreittien alueella sijaitsevien happamien sulfaattimaiden esiintyminen. Alueella rakentaminen tulee suunnitella siten, että mahdolliset happamuushaitat voidaan ehkäistä.

Pinta- ja pohjavedet

Selostuksessa todetaan, että lähin 1-luokan pohjavesialue Kylmäkonton pohjavesialue (1030004) sijaitsee noin 500 metrin etäisyydellä hankealueen pohjoispuolella. Lähimpään voimalaan on etäisyyttä hankevaihtoehto VE1:ssä noin 1,5 kilometriä ja noin 0,2 kilometriä voimajohtoreitille SVE3.

Selostuksesta ei käy ilmi, että Ylikylän vesiosuuskunnalla on Kylmäkonton pohjavesialueella olevan vedenottamon lisäksi toinen vedenottamo noin 1,5 km pohjavesialueesta länteen.

Kappaleessa 10.8 Haitallisten vaikutusten vähentäminen ei mainita lainkaan, miten vaikutuksia pintavesiin voitaisiin vähentää. Jatkosuunnittelussa tulee selvittää mahdollisia lieventämistoimia, joilla voidaan vähentää rakentamisesta aiheutuvia pintavesivaikutuksia.

Ilmasto

Taulukossa 11–1 on esitetty hankkeen ilmastovaikutusten arvioinnin kannalta keskeiset piirteet ja lähtötiedot. Taulukossa on huomioitu kuljetukset maanteitse joko Kaskisten, Pietarsaaren tai Vaasan satamasta. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan olisi tullut huomioida myös voimaloiden osien merikuljetukset lähtömaasta ko. satamiin.

0-vaihtoehtotarkastelussa, jossa tuulivoimahanketta ei toteuteta, olisi tullut huomioida myös hiilivarasto ja -nielujen säilyminen, kun metsäala ei vähene tuulivoimaloiden, sähkönsiirtolinjojen ja uuden tiestön alta.

Kaikissa sähkönsiirron vaihtoehdoissa vaikutukset on arvioitu vähäisen kielteisiksi, koska voimajohtoreittien raivaus ja rakentaminen tuottavat hiilidioksidipäästöjä ja vähentävät hiilinieluja. Arvioinnissa on huomioitu sähkönsiirtoreittien pituudet.

Tarkastelussa ei ole huomioitu voimajohdon rakentamisvaiheen kuljetusten ja työmatkaliikenteen ilmastopäästöjä puuttuvien kuljetusten määrää ja etäisyyksiä koskevien tietojen vuoksi.

Hankekuvauksen mukaisen voimalan teho on 7–10 MW. Päästöjen laskennassa käytetty voimalatyyppi on yksikköteholtaan 6,2 MW ja yhteenvetotaulukossa s. 278 esitetyt hiilidioksidiekvivalenttipäästöt ovat suuntaa antavia. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että arvioinnissa olisi tullut käyttää hankekuvauksen mukaista maksimitehoa.

Yhteysviranomaisen toteaa, että sähkönsiirtoreittien mahdollisimman tehokas suunnittelu yhteistyössä eri toimijoiden kesken ja voimajohtokäytävien rakentaminen mahdollisimman vähäisellä uusien johtokäytävien raivaamisella estäisi niistä aiheutuvaa metsäkatoa ja siitä aiheutuvaa hiilinielujen menetystä.

Linnusto

Petolintujen törmäysvaikutusten tarkastelussa on käytetty parin yhteisenä merkittävänä törmäysvaikutuksen rajana 0,08 / vuosi. Tämä on selkeästi suurempi riskiraja kuin mikä on määritetty Metsähallituksen oppaassa koskien hyviä käytäntöjä tuulivoimahankkeista maakotkalle aiheutuvien vaikutusten arviointiin. Oppaassa reviirikohtaiseksi lisäkuolleisuudeksi on määritetty 0,06 parin yhteinen riski / vuosi. Uusimman tiedon perusteella laskennallinen kriittinen lisäkuolleisuus on määritetty 0,05 yksilöä yhtä paria kohden.

Mallinnuksen liitteenä on tarkastelu hankevaihtoehto VE1 mukaisesta voimalasijoittelusta, mutta tarkastelu on tehty matalammilla voimalakorkeuksilla kuin muussa vaikutustarkastelussa. Myös tässä tarkastelussa on todennäköisesti käytetty väärää merkittävän törmäysriskin rajaa eikä merkittävää heikentävää vaikutusta alueen petolintureviirille voida tieteellisesti poissulkea myöskään supistetulla voimalasijoittelulla ja matalammilla voimaloilla.

Yhteysviranomaisen yhtyy lausunnoissa (mm. Luonnonvarakeskus) esitettyyn näkemykseen, että kanalinuja koskevat kartoitukset ovat puutteelliset. Soidinpaikkaselvitykset on toteutettu vain yhtenä vuonna. Kanalinuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Vaikutusten arvioinnissa olisi tullut huomioida, että yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle.

Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys

Yhteysviranomaisen arviointiohjelmaa koskevassa lausunnossa oli edellytetty, että selostuksessa tulee tarkastella voimajohtojen säteilyn vaikutuksia ihmisten terveyteen Säteilyturvakeskuksen (STUK)

ohjeistuksen mukaisesti. Tuulivoimaloista syntyvän infraäänen vaikutuksia ihmisten terveyteen tuli tarkastella tehtyjen tutkimusten perusteella.

Yhteysviranomaisen mukaan näitä tietoja ei ole riittävästi täydennetty arviointiselostukseen. Arviointiselostuksessa on tarkasteltu tuulivoimaloiden infraäänen vaikutuksia ihmisten terveyteen ja viitattu mm. kansallisiin tutkimuksiin ja selvityksiin aiheesta. Voimajohtojen säteilyn vaikutuksia ei kuitenkaan selostuksessa ole tarkasteltu. Kappaleessa 16.1.9.1 on todettu, että voimajohto ei aiheuta haitallisia terveysvaikutuksia, mutta johtopäätöstä ei perustella.

YVA-menettelyn ja siihen osallistumisen järjestäminen

YVA-menettelyn keskeisenä tavoitteena on lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. Yhteysviranomaisen muistutti arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa, että arviointimenettelyn aikana tehtävään tiedottamiseen ja asianosaisten palautteen antomahdollisuuksiin tulee panostaa riittävästi. Arviointiselostuksesta annetuissa mielipiteissä koettiin edelleen hankkeesta saadun tiedon jääneen heikoksi. YVA-selostuksessa esitettyä näkemystä asukaskyselyn tuloksista pidettiin virheellisinä, ja lisäksi katsottiin, että asukaskysely olisi tullut toteuttaa laajemmalla otannalla.

Välkevaikutukset

Välkevaikutuksia on arvioitu välkemallinnuksen avulla huomioiden paikallinen aineisto auringon paisteen ja tuulen osalta. Mallinnus on tehty ilman puuston suojaavaa vaikutusta. Kaikissa hankevaihtoehdossa mallinnuksessa on käytetty voimalatyyppiä Vestas V162, jossa napakorkeus on 225 m ja roottorin halkaisija 250 m. Voimalan kokonaiskorkeus on 350 m.

Välkemallinnus on tehty poiketen Ruotsissa käytössä olevasta tuulivoimarakentamisen suunnitteluohjeesta, siten, että väkelaskennassa voimaloiden lapaprofiili on arvioitu voimalatyyppin Vestas V162 valmistajan ilmoittamalla lavan profiilitiedolla, joka on skaalattu lavan pituuden ja leveyden suhteen vastaamaan 250 metrin roottorin halkaisijaa napakorkeuden ollessa 225 metriä. Yleensä väkelaskennan maksimietäisyyden laskenta perustuu lavan keskimääräiseen leveyteen.

Ilmailuturvallisuus, viestintäyhteydet ja tutkat

Lausunnoissa ja mielipiteissä nousi esiin huolta, että hankkeella saattaa olla vaikutuksia viestintäyhteyksiin. Yhteysviranomaisen pyytää huomioimaan Digita Oy:n lausunnon, jonka mukaan hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi. Yhteysviranomaisen pyytää huomioimaan myös Telian lausunnon, jonka mukaan kaavailtu tuulivoimapuisto saattaa katkaista

toteutuessaan Telian radiolinkkiyhteyden. Kunkin tuulivoimalan lapojen ja radiolinkin välinen etäisyys tulee aina olla vähintään n. 100 metriä. Voimaloita ei voi sijoittaa tuota lähemmäksi linkkijännettä. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee myös huomioida, että jatkossa vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmää.

Turvallisuus ja ympäristöriskit

Yhteysviranomaisen pyytää huomioimaan Pohjanmaan Pelastuslaitoksen näkemyksen, että tuulivoimalaitoksen sijoittuminen tuotantokäytössä olevan turvekentän välittömään läheisyyteen nostaa hallitsemattoman maastopalon riskiä jo voimalaitosten rakentamisen aikana. Tuulivoiman ja meneillään olevan turvetuotannon soveltuminen yhteen on turvallisuuden näkökulmasta kyseenalaista.

Seurantaohjelma ja lieventämistoimenpiteet

Yhteysviranomaisen pitää tärkeänä, että mikäli hanke toteutetaan, sen keskeisiä vaikutuksia seurataan. Yhteysviranomaisen katsoo, että seurantaohjelmassa olisi tullut esittää selkeästi myös ne vaikutusten lieventämistoimenpiteet, jotka hankkeessa tullaan toteuttamaan ja joilla on merkitystä vaikutusten seurannan kannalta. Yhteysviranomaisen yhtyy Luonnonvarakeskuksen lausunnossaan esittämään, että ehdotus seurantaohjelmaksi on direktiivilajien osalta suppea. Seurantaa tulisi tehdä paitsi päiväpetolinnuston myös mm. karhun ja metsäkanalintujen osalta.

YHTEYSVIRANOMAISEN PERUSTELTU PÄÄTELMÄ

Arviointiselostuksen, kuulemispalautteen ja oman lisätarkastelunsa perusteella yhteysviranomaisen esittää perusteltuna päätelmänään Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuisto -hankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa.

Yhteysviranomaisen yhtyy arviointiselostuksessa esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan hankkeen keskeisimmät vaikutukset kohdistuvat maisemaan, linnustoon, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, liikenteeseen sekä alueen luontoon.

Arviointiselostuksen mukaan hankkeesta aiheutuu merkittäviä kielteisiä vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriympäristöön, petolintuihin ja asumisviihtyvyyteen. Kohtalaisiksi arvioituja kielteisiä vaikutuksia kohdistuu maankäyttöön ja asutukseen, muuttolinnustoon sekä eläimistöön, metsästyksen ja liikenteeseen. Muilta osin vaikutukset on arvioitu vähäisiksi tai myönteisiksi arviointiselostuksessa.

Arviointiselostuksen mukaan vaihtoehtojen VE 1 ja VE 2 vaikutukset eroavat toisistaan merkittävyydeltään maankäyttöön ja asutukseen, maisemaan ja kulttuuriympäristöön, linnustoon ja asumisviihtyvyyteen

kohdistuvien vaikutusten osalta. Vaihtoehdossa VE2 vaikutukset arvioidaan vähäisemmiksi kuin vaihtoehdoissa VE1.

Vaihtoehdossa VE 0 tuulivoimaloita ei rakenneta, joten sekä hankkeen kielteiset että myönteiset vaikutukset jäisivät toteutumatta.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan vaihtoehto VE1 on maisemaan, rakennettuun kulttuuriympäristöön ja ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä linnustoon kohdistuvien vaikutusten osalta vaihtoehtoa VE2 kielteisempi. Vaihtoehdoilla ei ole eroa melu- ja välkevaikutusten osalta. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankevaihtoehdon VE2 ympäristövaikutukset jäävät kokonaisuutena tarkastellen vähäisemmiksi kuin vaihtoehdolla VE1.

Annettujen mielipiteiden mukaan hankkeesta voi aiheutua melumallinnuksissa esitettyä voimakkaampia meluhaittoja, koska voimaloiden katsotaan sijoittuvan liian lähelle asutusta. Tehtyä meluvaikutusten arviointia pidetään puutteellisenä erityisesti voimaloista aiheutuvan infraäänien osalta. Tehtyjen arviointien luotettavuutta katsotaan heikentävän myös epävarmuus lopullisesta voimalatyypistä ja voimaloiden sijainnista.

Kuulemisessa saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella yhteysviranomaisen arvioi, että vaikutusten merkittävyys ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen voi joiltakin osin olla suurempi tai ihmiset voivat kokea muutoksen merkittävämpänä kuin arviointiselostuksessa on arvioitu. Asukaskyselyn tuloksien ja hankkeesta jätettyjen mielipiteiden mukaan asukkailla on laajaa vastustusta hanketta ja sen laajuutta kohtaan. Vaikka mallinnusten perusteella melun ja välkkeen raja-arvot eivät lähimmän asutuksen osalta ylittyisi, voidaan muutos kokea asukkaiden mielestä merkittävänä. Myös maisemavaikutuksella voidaan olettaa olevan yhteys koettuihin haittoihin ja maaseudulla peltoaukeilla maisemavaikutukset korostuvat. Hankkeen haitalliset vaikutukset voivat olla selostuksessa arvioitua suuremmat lähistölle suunniteltujen muiden tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten kautta ja maisemaan tulisi jättää riittävästi voimalattomia näkemäsektoreita ja maisemaan tulisi jättää riittävästi voimalattomia näkemäsektoreita.

Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 ei ole varattu tuulivoimatuotannon aluetta hankealueelle. Lisäksi käsittelyssä olevasta maakuntakaavasta 2050 on poistettu luonnoksessa ollut Napalankallioiden tuulivoimaloiden alue uhanalaisiin petolintuihin ja Kuortaneenjärven valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle kohdistuvien vaikutusten vuoksi. Yhteysviranomaisen katsoo, että vaihtoehto VE1 ei ole voimassa olevan eikä valmisteilla olevan maakuntakaavan mukainen mikä vaikuttaa vaihtoehdon toteutuskelpoisuuteen. Hankevaihtoehto VE2 on osittain

ristiriidassa maakuntakaavan kanssa maisemaa koskevien merkintöjen osalta.

Hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 erityisesti suuriin petolintuihin kohdistuvat vaikutukset heikentävät niiden toteutuskelpoisuutta. Erityisesti hankealueen itäinen osa toteutuessaan aiheuttaisi merkittävän törmäysriskin erityisesti alueella pesivälle uhanalaiselle petolintulajistolle. Hirvijärven-Varpulan tekojärvien ja Kuorasjärven väliselle alueelle sijoittuvat voimalta olisivat myös riski alueen päiväpetolinnuille.

Sähkönsiirto

Vaihtoehdolla SVE1 todetaan olevan merkittävät vaikutukset maankäyttöön, asutukseen ja asumisviihtyvyyteen, ja kohtalaiset vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön, maaperään, pintavesiin, kasvillisuuteen ja arvokkaisiin luontokohteisiin sekä eläimistöön. Vaihtoehdolla SVEA2 puolestaan todetaan olevan kohtalaiset vaikutukset kasvillisuuteen ja arvokkaisiin luontokohteisiin sekä pesimälinnustoon. Vaihtoehdolla SVE2B on merkittävät vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön sekä asumisviihtyvyyteen, ja kohtalaiset vaikutukset maankäyttöön, maaperään, pintavesiin, kasvillisuuteen ja arvokkaisiin luontokohteisiin, linnustoon ja suojelualueisiin. Vaihtoehdolla SVE3 kohtalaisia vaikutuksia kohdistuu maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristön, pesimälinnustoon ja asumisviihtyvyyteen. Asukaskyselyssä vaihtoehtojen SVE1 ja SVE2B hyväksyttävyys oli heikko.

Yhteysviranomaisen yhtyy useissa mielipiteissä ja lausunnoissa esitettyyn näkemykseen, että sijoittamalla voimajohto olemassa oleviin johtokäytäviin, voidaan vähentää merkittävästi sähkönsiirrosta aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia. Uusien ja levennettävien voimajohtokäytävien rakentamisesta aiheutuu vaikutuksia mm. luonnolle ja eläinlajistolle, maisemalle, ihmisten viihtyvyyteen ja elinkeinoihin sekä metsäpinta-alan vähenemisestä johtuvaa metsäkatoa ja hiilinielujen pienenemistä. Sähkönsiirtovaihtoehdon SVE1 toteutuskelpoisuutta heikentää voimajohtoon sijoittuminen Puolustusvoimien hallinnoimalle alueelle.

Hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdosta SVE2B aiheutuvia merkittäviä yhteisvaikutuksia Paukannevan Natura-luontotyypeille ei voida poissulkea. Yhteysviranomaisen katsoo, että sähkönsiirron vaihtoehdoilla SVE2A ja SVE3 on vähiten kielteisiä ympäristövaikutuksia.

Perustelut

Linnusto

Hankealue sijoittuu suurelta osin uhanalaisen lajin reviirille, jonka ydinalueet sijoittuvat mallinnusten perusteella mm. Peräneva-Mikonneva-

Rimminnevan sekä Kaulalamminneva-Tausnevan suoalueiden ympäristöön. Peränevanholman Natura-alue kuuluu tähän reviirin keskeiseen alueeseen.

Larvannevan Natura-alueen suojeluperusteena mainitaan levähtävä uhanalainen lintulaji. Lajin lentoreittejä Larvannevan Natura-alueella ei ole seurattu, eikä voida poissulkea sitä, etteikö lentoja suuntautuisi myös hankealueen suuntaan. Myös Peränevan petolintureviirin linnut saattavat esiintyä levähtävinä yksilöinä Larvannevan Natura-alueella. Täten Peränevan ydinreviirin ja Larvannevan väliselle alueelle sijoittuvat tuulivoimalat aiheuttavat todennäköisesti riskin lintujen törmäyksille.

Hankkeen yhteydessä tehdyssä petolintuselvityksessä todetaan, että tarkempien seurantatietojen perusteella vaikutukset saatettaisiin todeta vähäisiksi. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että edellä oleva tarkastelu ei ole varovaisuusperiaatteen mukainen.

Törmäysmallinnuksen liitteenä on tarkastelu hankevaihtoehto VE1 mukaisesta voimalasijoittelusta, mutta tarkastelu on tehty matalammilla voimalakorkeuksilla kuin muussa YVA-menettelyssä. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että myös tässä tarkastelussa on todennäköisesti käytetty väärää merkittävän törmäysriskin rajaa. Täten merkittävää heikentävää vaikutusta alueen petolintureviirille ei voida tieteellisesti poissulkea myöskään supistetulla voimalasijoittelulla ja matalammilla voimaloilla.

Hankealueen ympäristössä sijaitsee myös toisen petolintulajin aktiivisia reviirejä. Tällä hetkellä ei voida myöskään poissulkea mahdollisuutta, että väliaikaisesti autioituneelle reviirille tulee uusi pari pesimään. Tiedossa olevat pesäpuut tuleekin huomioida hankesuunnittelussa.

Hankealueen läheisyydessä on aktiivinen merikotkan reviiri. Suuriin petolintuihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa todetaan, että hankealueen pohjoispuolelle sijoittuvalta reviiriltä ruokailulentoreitit suuntautuvat mahdollisesti läheiselle Hirvijärven tekojärvelle, poispäin hankealueesta. Ei ole kuitenkaan poissuljettua, että saalistuslennot eivät suuntautuisi pesäpaikkojen eteläpuolella sijoittuville Kurjennevan lintukosteikoille, Kuorasjärvelle ja jopa Kuortaneenjärvelle saakka.

Yhteysviranomaisen arvion mukaan hanke voi merkittävästi heikentää Larvannevan suojeluperusteena olevaa levähtävää, sekä Peränevanholman Natura-alueella esiintyvää ja ravintoketjun kannalta merkittävää uhanalaista petolintukantaa, kun otetaan huomioon petolintuja koskevassa—mallinnuksessa käytetyt virheelliset raja-arvot sekä luonnonsuojelulain 7 §:n mukainen varovaisuusperiaate.

Voimalapaikkojen välittömään läheisyyteen sijoittuu useita metson soidinalueita.

Natura-arviointi

Mikäli hankkeen uhanalaiselle petolinnulle aiheuttamien vaikutusten epävarmuutta halutaan hälventää, tulisi selvitys päivittää asianmukaisilla raja-arvoilla käyttäen parasta saatavilla olevaa tietoa ja menetelmiä sekä huomioida edellä esitetyt puutteet aiemmassa tarkastelussa. Jatkosuunnittelussa tulisi myös tarkastella päiväpetolinnun mahdollisia saalistusreittejä Larvanneva Natura-alueelta kohti Hirvijärven-Varpulan tekojärviä ja alueen ympäristössä sijaitsevien muiden päiväpetolinnun reviirien ja pesäpuiden sijoittumista hankealueen ja mahdollisten saalistusalueiden suhteen.

Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen taikka hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, jos Natura-arviointi- ja lausuntomenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän Natura 2000-alueen luonnonarvoja.

Metsähallituksen Natura-arvioinnista annetussa lausunnossa esitetyn arvion mukaan Peränevanholman ja Paukanen alueiden suojeluperusteina olevat lajit ja luontotyytit on otettu asianmukaisesti huomioon arvioinnissa. Peränevanholman Natura-alueella esiintyy uhanalaisia petolintuja, joiden reviirit voivat ulottua myös alueen ulkopuolelle.

Luontodirektiivin luontotyyppeihin ei arvioida syntyvän vaikutuksia Peränevanholman alueella, ja vaikutukset liito-oraviin on arvioitu riittävästi. Hankkeella ei odoteta olevan suoria vaikutuksia lajien esiintymiseen Natura-alueella suurien etäisyyksien vuoksi, mutta tuulivoimapuiston toteuttaminen voi aiheuttaa välillisiä vaikutuksia ympäristöön.

Larvannevan alueen osalta lajien liikkumista Natura-alueen ja hankealueen välillä ei ole päivitetty, mutta laajat selvitykset hankealueen lintulajistosta antavat osittain tietoa myös Larvannevan alueesta. Vaikutukset Natura-alueen luontotyyppeihin on arvioitu riittävästi, mutta epävarmuuksia esiintyy uhanalaisten petolintujen liikkumisessa alueiden välillä.

Paukanen alueella merkittävimmät luontotyytit ovat keidassuot ja puustoiset suot, joita on pidettävä erityisen tärkeinä EU:n suojelemisen kannalta. Suunniteltu sähkönsiirtolinja SVE2B voi aiheuttaa merkittäviä vaikutuksia alueen luontotyyppeihin. Euroopan unionin tuomioistuimen vuonna 2013 antaman päätöksen (C-258/11) mukaan hanketta ei voi haitallisten vaikutusten vuoksi hyväksyä, jos hankkeesta tai suunnitelmasta aiheutuu Natura-alueen suojeluperusteena olevan, ensisijaisesti suojeltavan luontotyytin pysyvää ja korjaamatonta menettämistä. Ko. päätöksen mukaan pysyvä menettäminen voidaan katsoa merkittäväksi, vaikka menetettäisiin vain pieni osa luontotyyppiesiintymästä. Metsähallitus katsoo, että linjan rakentamista tulisi välttää luonnonsuojelualueilla ja suuntautua pois suojelluilta alueilta. Lisäksi, mikäli Lamminnevan tuulivoimahankkeessa toteutetaan sähkönsiirtoa

Paukanevan alueen kautta, voi yhteisvaikutuksilla olla merkittäviä seurauksia alueen luontotyypeille. Yksittäisen voimajohdon rakentaminen Paukanevan alueen läpi voi jo itsessään aiheuttaa huomattavia vaikutuksia alueen luontotyypeihin.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen

Tuulivoimaloiden toiminnan aikaisia vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen syntyy mm. melusta ja välkkeestä, maiseman muutoksista ja virkistyskäyttöön liittyvistä vaikutuksista.

Asukaskyselyn tulosten ja arviointimenettelyssä saatujen mielipiteiden perusteella paikallisilla ihmisillä on laajaa vastustusta tuulivoiman lisärakentamista vastaan. Asukaskyselyn mukaan 72 % vastaajista oli sitä mieltä, että vaihtoehtoa VE1 ei tulisi toteuttaa ja 70 % oli sitä mieltä, että vaihtoehtoa VE2 ei tulisi toteuttaa.

Hankkeen myönteisinä vaikutuksina asukaskyselyssä mainittiin mm. kuntien talous, työllisyyden paraneminen, uudet ja parannettavat tiet, vuokratulot, paikallinen sähköntuotanto, puhdas ja uusiutuva energia, sähkön hinnan aleneminen, energiaomavaraisuuden lisääntyminen, ilmastonmuutoksen torjuminen ja kunnan imagon parantaminen.

Kielteisenä koettiin mm. maisemahaitat, haitat luonnolle, eläimille ja linnuille, haitat pohjavedelle, meluhaitat, välkevaikutukset, metsäalan väheneminen ja pirstoutuminen, haitat alueen virkistyskäytölle, metsäalan väheneminen, terveysthaitat, purkujätteet ja purkuvastuut, voimajohtojen haitat, kiinteistöjen arvon aleneminen ja asumisviihtyvyyden heikkeneminen. Useissa mielipiteissä nousi esiin, että tuulivoimapuistoa suunnitellaan liian lähelle asutusta ja että suurempi etäisyys asutuksesta lähimpiin tuulivoimaloihin tai pienempi tuulivoimapuisto voisivat lieventää vaikutuksia. Saadun palautteen perusteella asukkaiden huoli melusta ja välkkeestä on suurempi kuin mallinnusten perusteella on arvioitu. Jatkotyössä tulee huomioida avoin tiedottaminen ja riittävä vuoropuhelu alueen asukkaiden kanssa.

Hankkeen katsotaan heikentävän hankealueen merkitystä virkistyskäyttöalueina. Hankkeen todetaan aiheuttavan haittaa myös metsästykselle sekä vähentävän mm. Kuorasjärven alueen vapaa-ajanasutusalueen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta. Hankkeen vaikutukset ihmisten viihtyvyyteen katsotaan olevan suuria ja kielteisiä sekä pitkäkestoisia.

Merkittävimmän vaikutuksen katsotaan kohdistuvan Kuorasjärven, Varpulanjärven ja Hirvijärven tekojärven rantoihin, joissa on paljon loma-asutusta.

Melu

Meluvaikutuksia arvioitaessa on huomioitu sekä rakentamisen että toiminnan aikaiset meluvaikutukset. Toiminnan aikaisia meluvaikutuksia on arvioitu melumallinnuksen avulla. Matalataajuinen melu on laskettu ympäristöministeriön 2/2014 ohjeita noudattaen. Tuloksia on vertailtu asumisterveysasetuksessa oleviin sisämelun ohjearvoihin.

Kaikissa hankevaihtoehtoissa mallinnuksessa on käytetty V172 7,2 MW PO7200 (with serrated trailing edges) voimalaa, joiden napakorkeus on 225 m ja roottorin halkaisija 172 m. Voimalan lähtömelutaso on 106,9 dB(A), johon on lisätty varmuusarvo 2 dB(A). Hankkeen teknisessä kuvauksessa on voimalan napakorkeudeksi ilmoitettu noin 225 metriä ja kokonaiskorkeudeksi enintään 350 metriä, jolloin roottorin halkaisijaksi saadaan 250 metriä.

Arviointiselostuksen mukaan hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 välillä ei ole merkittävää eroa, koska kaikissa vaihtoehtoissa melutason on todettu jäävän alle valtioneuvoston ohjearvon 40 dB(A). Kuitenkin pisteissä R2, R10 ja R11 mallinnuksen perusteella melutaso voi olla yli 38 dB, joten epävarmuus huomioiden on mahdollista, että ko. pisteisiin voi aiheutua kohtuutonta meluhaittaa. Matalataajuisen melun tasot pysyvät kaikkien asuin- ja lomarakennusten kohdalla asumisterveysasetuksessa asetettujen arvojen alapuolella molemmilla hankevaihtoehtoilla, mutta reseptoripisteissä R2, R10 ja R11 on nähtävissä myös matalataajuisessa melussa korkeimmat äänitasot.

Meluvaikutusten arviointi on yhteysviranomaisen mukaan tehty soveltuvalla menetelmällä huomioiden käytettävissä olevat ohjeistukset. Yhteysviranomainen kuitenkin toteaa, että mallinnukseen voi sisältyä epävarmuuksia, koska hankkeen toteutukseen valittava voimalatyyppi voi poiketa mallinnuksessa käytetystä tyypistä. Arvioinnissa ei ole pohdittu mallinnuksessa ja hankkeessa käytetyn voimalatyyppien eroavuutta ja sen vaikutuksia arviointituloksiin. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida, että hankkeen meluvaikutukset eivät ylitä arvioinnissa esitettyä.

Yhteysviranomainen huomauttaa myös, että alueelle ei saa muodostua naapurussuhdelain (26/1920) mukaista kohtuutonta haittaa aiheuttavia alueita (meluhaitta). Mikäli hankkeen meluvaikutukset muuttuvat nyt esitetystä, lupaviranomaisen tulee rakennuslupavaiheessa, ennen luvan myöntämistä, tarkistaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen ajantasaisuus YVA-lain 27 §:n mukaisesti.

Yhteysviranomainen huomauttaa, että melumallinnuksen yhteisvaikutuksia ei ole arvioitu lähialueen muiden tuulivoimahankkeen kanssa. Yhteysviranomainen edellyttää jatkosuunnittelussa huomioimaan melumallinnuksissa myös muut läheiset tuulivoimahankkeet.

Välke

Varjostus- ja välkevaikutuksia aiheutuu niin laajalle alueelle kuin tuulivoimaloiden varjot yltävät. Vaikutusalueen laajuus riippuu valittavasta voimalatyypistä ja sen roottorin halkaisijasta ja kokonaiskorkeudesta. Suomessa ei ole määritelty välkevaikutukselle raja-arvoja tai suosituksia. Saksassa ja Ruotsissa on tuulivoimapuistojen viereiselle asutukselle annettu suositusarvo maksimissaan kahdeksan tuntia välkettä vuodessa (nk. todellinen tilanne, jossa huomioidaan auringonpaisteajat ja tuuliolosuhteet) ja 30 minuuttia päivässä sekä 30 tuntia vuodessa (teoreettisessa maksimitilanteessa).

Vaikutusten arvioinnissa on käytetty Ruotsissa ja Saksassa annettua kahdeksan tunnin vuotuista suositusrajaa. Arviointiselostuksen mukaan 8 h vuotuinen välkevaikutus ei ylitä lähimpien asuin- ja lomarakennusten osalta yhdessäkään hankevaihtoehdossa.

Arvioinnin mukaan hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 välillä ei ole merkittävää eroa varjostusmallinnuksen tuloksissa, koska varjostuksen määrä jää kaikissa vaihtoehdoissa alle 8 tunnin ohjearvon. Teoreettisen välkemallinnuksen mukaan vuotuisen maksimivälkkeen määrä ylittyy kuitenkin reseptoripisteessä R2 molemmissa toteutusvaihtoehdoissa VE1 ja VE2, mistä saattaa aiheutua naapuruussuhdelaisissa (26/1920) tarkoitettua kohtuutonta räsitusta (välkehaitta). Myös reseptoripisteissä R7 ja R12 teoreettisen vuotuisen välkkeen määrä on lähellä Saksassa käytössä olevaa teoreettisen maksimivälkkeen 30 tunnin raja-arvoa. Reseptoripisteessä R12 päiväkohtaisen maksimivälkkeen määrä on 30 minuuttia Saksassa käytetyn raja-arvon ollessa 30 minuuttia. Myös reseptoripisteissä R2 ja R11 päiväkohtaisen välkkeen määrä on lähellä raja-arvoa. Tuulivoimalat tulee sijoittaa siten, ettei niistä muodostu esitetyillä hankevaihtoehdoilla naapuruussuhdelain (26/1920) mukaista haittaa aiheuttavia alueita.

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida arvioinnin epävarmuustekijät mm. valittavan voimalatyypin osalta ja jatkosuunnittelussa välkemallinnusta tulee tarkentaa hankkeen mukaisella voimalatyypillä. Mikäli hankkeen välkevaikutukset muuttuvat nyt esitetystä, lupaviranomaisen tulee rakennuslupavaiheessa, ennen luvan myöntämistä, tarkistaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen ajantasaisuus YVA-lain 27 §:n mukaisesti.

Tuulivoimaloiden melusta ja välkkeestä aiheutuvaa haittaa voidaan ehkäistä ympäristöluvassa annetuilla määräyksillä, mikäli voimaloista saattaa aiheutua naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta haittaa asukkaille. Ensisijainen keino välkehaittojen ehkäisyyn on kuitenkin voimaloiden sijoittaminen riittävän etäälle asutuksesta, jotta ympäristöluvan tarve ei ylitä.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön

Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen hankealuetta ei voimassa olevassa Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 ole osoitettu tuulivoima-alueeksi. Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen hanke ylittää seudullisuuden rajan, ja vaatii toteutuakseen maakuntakaavaan tuulivoima-alueen merkinnän. Luonnosvaiheessa olevassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050 hankealue on osoitettu pääosin tuulivoiman tuotantoalueeksi, mutta hankevaihtoehto VE1 on ristiriidassa maakuntaluonnoksen suurten petolintujen reviirejä sekä maisemavaikutuksia koskevien suunnittelumääräysten kanssa. Hankevaihtoehto VE1 ei ole voimassa olevan eikä valmisteilla olevan maakuntakaavan mukainen. Myös hankevaihtoehto VE2 on osittain ristiriitainen maakuntakaavaluonnoksen kanssa maisemaa koskevien merkintöjen osalta.

Etelä-Pohjanmaan liitto tuo lausunnossaan esiin, että maakuntakaavasta on poistettu luonnoksessa ollut Napalankallioiden tuulivoimaloiden alue uhanlaiseen petolintuun ja Kuortaneenjärven valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle kohdistuvien vaikutusten vuoksi. Lisäksi Pauhusaaren aluetta on rajattu mm. asutukseen kohdistuvien vaikutusten lieventämiseksi.

Valmisteilla olevilla Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntakaavoilla voi olla vaikutuksia tuulivoima-alueen jatkosuunnitteluun. Maakuntakaavassa huomioidaan myös eri tuulivoimahankkeiden maakunnalliset yhteisvaikutukset ja luontoarvojen kannalta keskeiset kohteet. Yhteysviranomainen toteaa, että Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuiston suunnittelussa tulee huomioida voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteet ja suunnittelumääräykset.

Vaikutukset maisemaan

Hanke osaltaan lisää alueen tuulivoimahankkeiden aiheuttamaa maisemanmuutosta. Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuiston maisemavaikutukset ovat suurimmat lähialueilla (0–7 km). Maisema-alueilla ja kulttuuriympäristökohteissa vaikutukset ovat suuret vaihtoehdossa VE1 ja vaihtoehdossa VE2 kohtalaiset. Välialueella (7–14 km) vaihtoehdossa VE2 maisemaan kohdistuvat vaikutukset ovat pienemmät.

Hankealueen läheisyyteen sijoittuu huomattava määrä arvokkaita maisema-alueita ja kulttuuriympäristöjä. Arvioinnissa on tuotu esille joitakin alueita, mm. valtakunnallisesti arvokas Kuortaneenjärven kulttuurimaisema ja Nurmonjokilaakso, joille maisemavaikutukset hankealueen läheisyydessä voivat muodostua merkittäviksi hankevaihtoehdolla VE1. Maisemallisesti voimakkaimmat kielteiset vaikutukset kohdistuvat erityisesti Kuortaneen puolelle. Seinäjoella hankealueella ja sen

läheisyydessä herkimvät häiriintyvät alueet ovat Kurjennevalle lintujen lisääntymiskosteikot ja niiden yhteys Hirvijärvelle sekä Kouran asutus ja Kuorasjärven loma-asutus. Tuulivoimaloiden näkemä- ja maisemavaikutukset ovat erittäin merkittäviä, ulottuen laajalle alueelle ja vaikuttaen merkittävästi loma-asutusalueisiin ja erämaisiin järviolueisiin.

Hankkeen jatkosuunnittelussa on otettava huomioon vaikutustenarvioinnissa ilmenneet kielteiset vaikutukset arvokkaisiin maisema-alueisiin ja kulttuuriympäristöihin sekä lievennettävä vaikutuksia merkittävästi tuulivoimaloiden määrää vähentämällä.

Yhteysviranomainen pitää hyvänä sitä, että selostuksessa on vertailtu suunniteltujen 350 m korkeiden voimaloiden ja matalampien 300 ja 250 metristen voimaloiden maisema-, melu- ja välkevaikutusten eroja.

Esitetty 350 metrin korkeus on huomattavasti korkeampi kuin käytössä olevat voimalat. 350 metrin korkeilla voimaloilla on merkittäviä maisemavaikutuksia, erityisesti avoimilla alueilla. Yhteysviranomainen näkee, että matalampien voimaloiden käyttö vähentäisi merkittävästi maisemavaikutuksia ja vaikutuksia asumisviihtyvyyteen. Lähialueen asukkaat vastustavat voimakkaasti hanketta, erityisesti loma-asutusalueiden ja herkkien luontoalueiden läheisyydessä. Jatkosuunnittelussa tuleekin arvioida voimaloiden sijoittelua ja kokonaismäärää uudelleen huomioiden lähialueen asutus ja vapaa-ajan käyttö.

Hankealueen ympäristössä on toteutettu ja suunnitteilla useita voimaloita, joista syntyy alueelle väistämättä maisemallisia yhteisvaikutuksia. Sähkönsiirron osalta yhteisvaikutuksia syntyy hankealueella useista jo olemassa olevista voimajohtoreiteistä. Lisäksi alueelle on suunnitteilla useita lisähankkeita varsinkin Seinäjoen sähköaseman ympäristössä, joka on valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.

Sähkönsiirtolinjojen suunnittelussa tulee huomioida vaikutukset kulttuuriympäristöön, maisemaan ja luonnonsuojelualueisiin. Jatkosuunnittelussa tulisi tarkastella maakaapelointia suurimman vaikutuksen alueilla.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa yhteysviranomainen edellytti, että arviointiselostuksessa tulee esittää maisemavaikutusten arvioinnissa käytettävän vaikutusalueen etäisyydellä sijaitsevat tuulivoimahankkeet ja muut tiedossa olevat hankkeet. Hankkeiden määrä tulee tarkistaa ja selostuksessa tulee esittää tiedot vaikutusalueelle sijoittuvista hankkeista tuulivoimaloiden osalta niiden voimaloiden määristä ja toteutusvaiheista. Tuulivoima- ja muiden hankkeiden yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee arvioida erityisesti ihmisten terveyteen, elinoloihin ja

viihtyvyyteen, maisemaan ja linnustoon kohdistuvia vaikutuksia arviointiohjelmassa esitetyn mukaisesti. Arvioinnissa tulee huomioida myös hankkeiden yhteisvaikutukset luonnon pirstoutumiseen, sähkönsiirron yhteisvaikutukset sekä muiden lähialueen tuulivoimaloiden kanssa syntyvät yhteiset sähkönsiirtomahdollisuudet.

Hankkeessa on kuvattu Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuiston lähelle sijoittuvat tuulivoimahankkeet. Vaikutusten tarkastelussa on huomioitu rakenteilla oleva Sarvinevan, sekä suunnitteilla olevat Isovuoren ja Lamminnevan tuulivoimahankkeet, joilla on arvioitu voivan olla yhteisvaikutuksia Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimapuiston kanssa.

Yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa on selostuksessa arvioitu syntyvän pääasiassa maisemavaikutusten osalta. Yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimapuistojen kanssa on tarkasteltu lähinnä enintään 20 kilometrin etäisyydelle sijoittuvien hankkeiden kanssa. Näkymäalueanalyysissä ja havainnekuissa on huomioitu rakenteilla oleva Sarvinevan, sekä suunnitteilla olevat Isovuoren ja Lamminnevan tuulivoimahankkeet, joiden tuulivoimalat sijoittuisivat alle kymmenen kilometrin etäisyydelle Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimahankkeen uloimmista voimaloista.

Yhteisvaikutuksia arvioidaan muodostuvan myös kasvillisuuteen ja luonnon monimuotoisuuteen lähimpien hankkeiden, kuten Lamminnevan tuulivoimahankkeen kanssa. Linnuston osalta yhteisvaikutuksia arvioidaan olevan merkittävyydeltään vähäisiä elinympäristö- ja häiriövaikutuksia. Yhteisvaikutus suurpedoille ja metsäpeuralle arvioidaan vähäiseksi.

Liikenteellisiä yhteisvaikutuksia arvioidaan syntyvän, jos useiden tuulivoimahankkeiden rakentaminen tapahtuu yhtä aikaa ja kuljetuksiin käytetään samoja tieyhteyksiä.

Napalankallioiden, Hietaharjunkankaan ja Palopättäränmäen tuulivoimahankkeella ja läheisillä muilla tuulivoimahankkeilla voi olla yhteisvaikutuksia myös ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin.

HANKKEEN JATKOKÄSITTELYSSÄ HUOMIOITAVAA

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevan kuulemisen tulokset. Päätöksestä

on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon.

Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaista esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

Jatkokäsittelyssä tulee huomioida päätelmässä esitetyt puutteet ja lisäselvitystarpeet.

PERUSTELLUN PÄÄTELMÄN TOIMITTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Yhteysviranomaisen toimittaa perustellun päätelmänsä sekä kopiot arviointiselostuksesta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille, maakuntien liitoille ja muille asianosaisille viranomaisille.

Perusteltu päätelmä sekä saadut lausunnot ja mielipiteet ovat nähtävillä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/napalankalliottuulivoimaYVA sekä viranomaisen verkkosivuilla 30 päivän ajan osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa.

SUORITEMAKSU, SEN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA OIKAISUMAHDOLLISUUS

Suoritemaksu on 11 000 euroa.

Yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on määriteltävä tavanomaisen hankkeen mukaisesti (14-23 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 19 ja 23 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto-keskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 2 §.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Virve Kustula ja ratkaissut johtava asiantuntija Elina Venetjoki. Merkintä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Liite 1. Annetut lausunnot, mielipiteet ja asiantuntijakommentit

Liite 2. Metsähallituksen lausunto luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen lausunto Natura-arvioinnista

Liite 3. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen lausunto Natura-arvioinnista

Liite 4. Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

JAKELU

Ilmatar Kuortane Oy

Ilmatar Seinäjoki Oy

FCG Finland Consulting Group Oy

Tämä asiakirja EPOELY/997/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/997/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kustula Virve 12.04.2024 12:18

Ratkaisija Venetjoki Elina 12.04.2024 12:20

MAKSUA KOSKEVA OIKAISUVAATIMUSOHJE

Viranomainen, jolta oikaisua vaaditaan

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua kirjallisesti Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Viranomainen, jolle valituskirjelmä on toimitettava sekä oikaisuvaatimusaika

Asian käsittelystä perittävää maksua koskeva oikaisuvaatimuskirjelmä on toimitettava Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua vaaditaan (miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi)
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä.

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon oikaisua haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja (Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus niin määrää.)

Oikaisuvaatimuksen perille toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava ELY-keskuksen kirjaamoon. Oikaisuvaatimuskirjelmän voi tuoda perille vaatimuksen tekijä itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse, sähköpostitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen toimittamisesta sähköisesti säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Yhteystiedot

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

käyntiosoite:
Alvar Aallon katu 8, SEINÄJOKI
Wolffintie 35, VAASA
Pitkänsillankatu 15, KOKKOLA
Aukioloaika: kello 8.00 – 16.15

postiosoite:
PL 156, 60101 SEINÄJOKI
PL 262, 65101 VAASA
PL 77, 67101 KOKKOLA

puhelin: 0295 027 500
sähköposti: kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Sähköinen asiointi –lomake: <https://www.ely-keskus.fi/asiointi-ja-yhteystiedot>

Muu asiointi > Yleiset asiointilomakkeet > Yleinen asiointilomake yrityksille, yhdistyksille, toiminnanharjoittajille, kunnille ja viranomaisille (asiointipalvelu.ahtp.fi). Tähdellä merkityt kohdat ovat pakollisia.